

Buhalterija

apskaitos ir mokesčių apžvalga

Nr. 45 (989) 2024 m. gruodžio 3 d.

PAGALBA BUHALTERIAMS

Darbo priemonė
„ĮMONĖS MOKESČIŲ BYLA“
JUMS PADĖS:

- Patogiai ir aiškiai apskaičiuoti bei deklaruoti įmonės mokamus mokesčius;
- Išvengti mokesčių apskaičiavimo klaidų, su tuo susijusių baudų ir kitų sankcijų;
- Sutaupyti mokesčius, pasinaudojus valdžios numatytais lengvatomis.

18–21 psl.

KONSULTACIJOS

❖ UAB „Pačiolis“ ekspertų konsultacijos

❖ Valstybinės mokesčių inspekcijos specialistų konsultacijos

23–24 psl.

SVEIKINAME!

- Gruodžio 3 d. Audinga, Ksavera, Linvydė.
Gruodžio 4 d. Aivaras, Barbora – iš graikų – „svetimšalė“, Vainotė.
Gruodžio 5 d. Eimintas, Gratas, Sabas.
Gruodžio 6 d. Bilminė, Mikalojus, Mikas.
Gruodžio 7 d. Daugardas, Daugotė, Daugutis.
Gruodžio 8 d. Gedminas, Vaidginas, Zenonas.
Gruodžio 9 d. Bartmina, Pamela, Vakarīs.

Su
Jumis
jau **20**
metų

Skaito daugiau kaip 3 000
Jūsų kolegų visoje Lietuvoje!

SAVAITĖS MINĖTINOS DIENOS

Gruodžio 3 d.

Lietuvos advokatūros diena

Gruodžio 3-ioji paskelbta Lietuvos advokatūros diena. Šią dieną siekiama gilinti visuomenės žinias apie advokatūros veiklą, prisimenama advokatūros sistema, jos veikla Lietuvoje įvairiais periodais, reguliavimo ir teisinių paslaugų teikimo naujovės. 1918 m. gruodžio 3 d. Lietuvos Vyriausybė iš vokiečių okupacinės valdžios įgaliotinių pradėjo perimti teismus, ėmė funkcionuoti teismų ir advokatūros sistema.

SPECIALUS numeris,
skirtas ir 72-ojo
„Pačiolio“ didžiojo seminaro
dalyviams

2024 m. ATSKAITOMYBĖS YPATUMAI,
nuo 2025 m. įsigaliosiantys mokesčių įstatymų
pakeitimai ir kiti buhalteriams aktualūs klausimai

**„Pačiolio“ didysis seminaras jau vyksta
visoje Lietuvoje! KVIEČIAME DALYVAUTI!**

LEKTORIAI:

Auditorius
Gintautas DEVEIKIS
Konsultantė ekspertė
Marina GUPTOR
Auditorius
Valdas JAGMINAS
Konsultantė ekspertė
Oksana GALIN

SEMINARO PROGRAMA

1. Pirmoji atskaitomybė pagal naują atskaitomybės įstatymą.
2. Svarbios PVM įstatymo naujovės, pelno mokesčio pokyčiai.
3. Pajamų apmokestinimo pasikeitimai ir kiti mokesčių pakeitimai.
4. Darbo kodekso naujovės. Darbo užmokesčio direktyvos įgyvendinimas.
5. Naujos prievolės buhalteriams ir kiti aktualūs klausimai.

Atsakymai į seminaro dalyvių klausimus.

AUDITORINIAI SEMINARAI VYKS VILNIUJE, gruodžio 12 d. | KAUNE, gruodžio 10 d.
KLAIPĖDOJE, gruodžio 11 d.

(nuo 10.00 iki 16.00 val.):

Kaina – **157 €** (PVM netaikomas). Prekės kodas – DS72.

NUOTOLINIS SEMINARAS – nuo gruodžio 10 d. visoje Lietuvoje! Vietą ir laiką renkatės Jūs!

Kaina **iki gruodžio 10 d. – 137 €**,
nuo gruodžio 11 d. – 157 € (PVM netaikomas). Prekės kodas – DS72N.

KIEKVIENAS auditorinio ir nuotolinio SEMINARO DALYVIS:

- Gauna išsamią ir naudingą seminaro medžiagą. Ši darbo priemonė išlieka naudinga dar ilgą laiką po seminaro.
- Gauna seminarą nagrinėjamų dokumentų papildomus šablonus, kuriais galima naudotis neribotą laiką.

Norėdami įsigyti seminarą, sumokėkite prekės kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (į. k. 300807502) a.s. LT347044060005977111 AB SEB banke.
Mokėjimo nurodyme įrašykite **prekės kodą** (kodai nurodyti prie kainų), pristatymo adresą, tel. numerį ir el. pašto adresą.
Mokėdami už auditorinį seminarą, **BŪTINAI** nurodykite miestą, kuriame dalyvausite seminare.

Profesionalus ir patikimas
buhalterio PATARĖJAS

Šiame numeryje skaitykite:

REDAKCIJOS ŽODIS

- A priori4

DARBO TEISĖ

Marina GUPTOR.

- 2024 metų antrojo pusmečio Darbo kodekso pakeitimai5

VERTA ŽINOTI

- Valstybinė darbo inspekcija atliko 2022–2023 metų Darbo kodekso stebėseną8

BUHALTERINĖ VADYBOS IR KAŠTŲ APSKAITA

Valdas JAGMINAS.

- Iškalbingi įmonės išlaidų rodikliai: jų apskaičiavimas ir praktinis taikymas 14

PAGALBA BUHALTERIAMS

- Darbo priemonė „Įmonės mokesčių byla“ padės išvengti mokesčių apskaičiavimo klaidų 18

NAUJIENOS

- Institucijų naujienos22

KONSULTACIJOS

- UAB „Pačiolis“ ekspertų konsultacijos23
- Valstybinės mokesčių inspekcijos specialistų konsultacijos24

REGLAMENTŲ NAUJIENOS

- Per savaitę priimtų svarbiausių naujų norminių aktų ir jų pakeitimų apžvalga ...25

SVARBU!

- Teisėto darbo su vaikais QR kodas29

ASMENIŠKAI JUMS

- Svečiai gali „pavaišinti“ virusais: kodėl namuose būtinas „šlepečių Wi-Fi“30

ASMENINIAI FINANSAI

- Šventinių pirkinių maratonui įsibėgėjant: kaip suvaldyti išlaidas ir sutaupyti32

ASMENIŠKAI JUMS

- Investiciniai sukčiai siautėja toliau: pagrindiniai požymiai ir patarimai, kaip išvengti spąstų34

MOKESČIŲ KALENDORIUS

- Mokesčių deklaravimo ir sumokėjimo kalendorius36

POST SCRIPTUM

- Palmiros horoskopas buhalteriams37

*Sergėkitės netikrų pranašų, kurie ateina pas jus avių kailyje,
o viduje yra plėšrūs vilkai. Jūs pažinsite juos iš vaisių...
Juk geras medis duoda gerus vaisius, o netikęs medis – blogus.*

Evangelija pagal Matą. Netikri pranašai. Mt 7, 15–17

Dabar mūsųose Šventąjį Raštą kone pažodžiui nuo visų stogų skelbia nauji rūmų išrinktieji: „nespręskite pagal mūsų atėjimą, stebėkite būsimus darbus!“. *Apsireiškė „didžioji dauguma“* tikrai prastokai, todėl ir belieka stebėti jų ateities darbelius. Rabindranatas Tagorė dar praeitame amžiuje įspėjo, kad *melas, jį bandant keisti jėga, niekada neišvirsta į tiesą*. Jo „kepurėmis neužmėtysi“, kad ir kiek daug jų būtų. Šiuo atveju gelbėti gali tik kiekvieno sakralinis tikėjimas dorovingu veikimu ir šitokia veikla.

Laimei, tikri krikščionys turi Viltį – išganingoje Advento šviesoje **naujieji liturginiai metai skelbia ir Karaliaus Kristaus atėjimo laukimo pradžią**. Jaukioje Advento šviesoje, tikintis viltingos tikrovės, **geras laikas savo būtį permąstyti ir kiekvienam verslo dalyviui**. Mat nuo jų elgesio priklauso daugelio įmonių ir žmonių likimai, kaip ir jie patys priklausomi nuo kontrahentų nuostatų. Čia jau be krikščioniškojo *pasitikėjimo* ir tarpusavio *meilės*, bent jau tolerancijos, nieko gero nelauk!

Renkantis verslo bendražygius, **kelias vienas – kliautis jų parengtais TIKRAIS IR TEISINGAIS finansinių ataskaitų rinkiniais**. Kitur informacijos nelabai ir surasi, o be jos – seniai įrodyta – sunku net įsivaizduoti kokią nors, nekalbant jau apie racionalią, veiklą. Nors buhalteriai labai stengiasi, kad net netyčia nepažeistų paminėtų fundamentinių atskaitomybės reikalavimų, pavyksta ne visuomet. Melo atmainų, kaip ir „teisingų“ sprendimų, – daugybė, nelygu, kas vertina. Čia kiekvienam krikščioniui universalus Dievo įsakymas „Nesakyk netiesos“ kartais pasireiškia su nemenkomis išlygomis. Ypač turint omenyje, kad **nutylėjimas – taip pat melas**, be to, kartais gali būti net žalingesnis už paviešinimą. **Buhalteriai su šia netiesos atmaina susiduria palyginti dažnai. Juk tai jie, vadovų verčiami, kartais „neskuba“ rengti finansinių ataskaitų rinkinių**. Gerai pamąsčius, šitokie dalykai ribojasi su nusikalstama veika, o verslo etikos požiūriu – tikras nusidėjimas. Juk dėl to bankrutuoja kitų verslai, kartais žlunga ir jų gyvenimai.

Beje, Registrų centras nė nesistengia nei išsireikalauti tų ataskaitų, nei bausti už jų nepateikimą. Esą trūksta klerkų. Juokdariai! Iki šiol 2023, o kartais ir dar ankstesnių finansinių metų ataskaitų rinkinių nepateikė beveik penktadalis privalėjusių tai padaryti įmonių. Tie jų „tylos įžadai“ reiškia, kad tiek verslų yra potencialiai pavojingi valstybei. Dešimtims tūkstančių finansinių ataskaitų nepateikusių įmonių vadovams nė nesurašyti pažeidimo protokolai. O juk apgaulės slėpimas – irgi apgaulė! Jau keli dešimtmečiai Registrų centras apsimeta, kad nieko baisaus nevyksta. Jau net abejoju: gal jie tikrai „nesuveda“ elementariausių dalykų?

Štai **aukščiausiųjų tautinių veikėjų „tiesa“ keičiasi kas ketveri metai**. Per tiek laiko tauta paprastai įsitikina, kad dabartiniai yra sukčiai ir apgavikai, todėl naujais rūmininkais išsirenka kitus. *Mano subjektyvus pastebėjimas: seimūno „profesija“ tarp sugebančių ką nors doro atlikti nėra populiari*. Štai kodėl **Tarptautinis atskaitomybės standartų komitetas į savo gretas nė per švį neprisileidžia nė vieno politiko**. Suprantama, ciniškos pastarųjų melagienos anksčiau ar vėliau išaiškės. Kaip sakė tikras biurokratijos žinovas Abraomas Linkolnas: „*ribotą laiko tarpą galima kvailinti visus žmones arba nuolatos durninti ribotą skaičių žmonių, tačiau visų žmonių nuolatos kvailinti neįmanoma*“. Lieka tikėtis, kad nauji išrinktieji to daryti nesi-stengs arba nesugebės. Būtų irgi gerai.

Geoliminas Palcinsteas

2024 metų antrojo pusmečio DARBO KODEKSO PAKEITIMAI

Marina GUPTOR
Konsultantė ekspertė

2024 m. antrąjį pusmetį priimti net keli Darbo kodekso (DK) pakeitimai. Kai kurie iš jų jau įsigaliojo, kiti įsigalios nuo 2025 m. pradžios. Straipsnyje aptarsime pagrindinius pakeitimus.

DK pakeitimai nuo 2024 06 21

2024 m. birželio 13 d. priimtas Lietuvos Respublikos darbo kodekso 25, 26, 40, 52, 56, 57, 109, 113, 117, 118, 119, 126, 128, 137, 138 ir 158 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIV-2704.

Kartu su šiuo įstatymu priimti ir kiti įstatymai. Pakeitimų priežastys:

- neužtikrinta asmenų su negalia teisė neatskleisti informacijos apie savo negalią įsidarbinant ar dirbant;

- asmuo su negalia turėtų turėti teisę pateikti darbdaviui informaciją apie savo negalią, siekdamas tam tikrų garantijų, nustatytų Lietuvos Respublikos darbo kodekse, tačiau tokios informacijos pateikimas neturėtų būti asmens pareiga prieš įsidarbinant ar dirbant;
- asmenims su negalia taikomas perteklinis reikalavimas pasitikrinti sveikatą prieš įsidarbinant ar dirbant ir tais atvejais, kai jų darbo aplinkoje nenustatomi kenksmingi ar pavojingi profesinės rizikos veiksniai.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, 2023 m. Lietuvoje gyveno apie 224,9 tūkst. asmenų su negalia, iš jų, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos duomenimis, – 142,9 tūkst. darbingo amžiaus asmenų.

Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba) duomenimis, 2024 m. sausio 1 d. Užimtumo tarnyboje registruota 11,8 tūkst. darbo neturinčių asmenų su negalia, iš jų 3 tūkst. (25,3 proc.) sudaro ilgalaikiai bedarbiai. Ilgalaikį bedarbių dalis tarp asmenų su negalia yra didesnė nei šalies vidurkis (19,8 proc.). 2023 m. įsidarbino 5,6 tūkst. asmenų su negalia.

Darbo kodekso pakeitimų tikslai:

- 1) Darbuotojų saugos ir sveikatos (DSS) įstatyme nustatytas darbuotojų su negalia garantijas dėl darbo naktį ir viršvalandžių įtvirtinti Darbo kodekse, jų nemažinant;
- 2) sąvokas suderinti su vartojamomis Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatyme;

3) nustatyti, kad garantijos darbuotojams taikomos, jeigu jie apie savo negalią tinkamai informuoja darbdavį.

PAGRINDINIAI PAKEITIMAI

DK kodekse *nustatytos garantijos darbuotojui taikomos, kai jis darbdaviui pateikia negalios, vaiko gimimo faktą patvirtinantį dokumentą ar kitą darbuotojo teisę į garantiją patvirtinantį dokumentą, išskyrus atvejus, kai darbdavys turi duomenis, patvirtinančius darbuotojo teisę į garantiją* (25 str.);

- *pakeistos neįgalumo ir darbingumo sąvokos* (26, 40, 52, 56, 57, 109, 113, 118, 126, 128, 137, 138 str.);
- darbuotojai su negalia *gali būti skiriami dirbti naktį, jeigu to jiems nedraudžia sveikatos priežiūros įstaigos išvada, tik su jų sutikimu* (117 str.);
- darbuotojai su negalia *gali būti skiriami dirbti viršvalandinius darbus, jeigu to jiems nedraudžia sveikatos priežiūros įstaigos išvada, tik su jų sutikimu* (119 str.).

DK pakeitimai nuo 2024 10 25

2024 m. spalio 17 d. priimtas Lietuvos Respublikos darbo kodekso 14, 30, 35, 36, 41, 42, 56, 57, 59, 62, 72-1, 112, 119, 134, 140, 141, 144, 171, 179, 181, 182, 185, 193, 194, 222, 223, 225, 226, 228, 237, 240, 241 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas Nr. XIV-3034.

PAKEITIMŲ TIKSLAI:

1) užtikrinti 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2022/2041 dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio Europos Sąjungoje (toliau – Direktyva 2022/2041) nuostatų įgyvendinimą, kuriomis siekiama deramo darbuotojų minimaliojo darbo užmokesčio (užtikrinant darbuotojų deramas gyvenimo ir darbo sąlygas; skatinant kolektyvines derybas dėl darbo užmokesčio nustatymo; galimybės naudotis teisėmis į minimaliojo darbo užmokesčio teikiamą apsaugą), kartu siekti padidinti kolektyvinių sutarčių aprėptį, tinkamai užtikrinant teisę į kolektyvines derybas;

2) aiškiai suformuluoti draudimą taikyti smurtą ar priekabiavimą darbdaviui – fiziniam asmeniui ar juridinio asmens vadovui ir atsakomybės taikymą už smurto ar priekabiavimo draudimo pažeidimą;

3) patikslinti laikinojo įdarbinimo įmonių išbraukimo ir įtraukimo į sąrašą nuostatas, siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui, kai išbraukus iš sąrašo galima iš karto vėl prašyti įtraukti atgal į sąrašą;

4) sustiprinti socialinį dialogą, pakeičiant nuostatas dėl reikalavimų organizacijoms, pretenduojančioms į Trišalę tarybą, dėl kolektyvinių sutarčių sudarymo ir kolektyvinio ginčo sprendimo, įtvirtinant, kad darbdavio lygmens kolektyvinėje sutartyje galima aptarti darbuotojų motyvavimo ir įtraukties priemones;

5) siekti geresnio darbo ginčų nagrinėjimo, numatant, kad prašymai ištirti darbo ginčus dėl teisės paduodami Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos (VDI) bendruoju adresu, kur jie būtų paskirstomi siekiant išlaikyti kuo vienodesnį darbo ginčų komisijų krūvį;

6) įtvirtinti galimybę vadovui pradėti dirbti iš karto nuo paskyrimo;

7) atlikti kitus patikslinimus, kilus neaiškumų praktinio nuostatų taikymo metu.

PAKEITIMAI

DK 14 straipsnio 3 dalis papildyta nuostata: jeigu paskutinė termino diena yra ne darbo ar švenčių diena, termino pabaigos diena laikoma po jos einanti darbo diena.

DK 36 straipsnio 4 dalis patikslinta, nustatant, kad darbuotojas iki pat išbandymo termino pabaigos gali pateikti prašymą nutraukti darbo sutartį. Darbuotojas apie tai raštu išpėja darbdavį prieš tris darbo dienas iki darbo sutarties nutraukimo. Tuo atveju, jeigu darbuotojas išpės prieš pat išbandymo termino pabaigą, darbo sutartis bus nutraukta jau po šio termino, po trijų darbo dienų nuo išpėjimo.

DK 56 straipsnio 1 dalies 4 punkto ir 57 straipsnio 3 dalies 3 punkto pakeitimai nustato, kad garantijos, numatytos šiuose straipsniuose, siejamos su senatvės pensijos amžiaus įgijimu, todėl išbraukiama „ir įgijo teisę į visą senatvės pensiją“. Šiuose straipsniuose nustatytos

garantijos yra susijusios tik su asmens amžiumi, o ne su reikalavimu turėti teisę į visą senatvės pensiją.

DK 112 straipsnio 6 dalis pakeista, numatant, ką daryti, kai nėra galimybės trumpinti darbo laiko prieš šventes: jeigu dėl darbo organizavimo ypatumų ar nepertraukiamos darbdavio veiklos darbo dienos sutrumpinti darbuotojui nėra galimybės, už šią valandą yra apmokama kaip už viršvalandinį darbą. Pakeitimu užpildyta teisinė spraga, darbuotojams bus kompensuojamas nesutrumpintas darbo laikas kaip viršvalandis.

Siekiant tinkamai įgyvendinti Direktyvą 2022/2041, papildoma DK 141 straipsnio 3 dalis: nustatant minimaliąją mėnesinę algą, turi būti, be kita ko, atsižvelgiama į minimaliosios mėnesinės algos perkamąją galią pagal pragyvenimo išlaidas, bendrą darbo užmokesčio lygį ir jo pasiskirstymą, darbo užmokesčio augimo greitį, ilgalaikius darbo našumo lygius ir pokyčius. Lietuvos Respublikos trišalė taryba, rengdama rekomendaciją, iš anksto aptaria šioje dalyje nurodytus kriterijus ir kitą informaciją, reikalingą minimaliajai mėnesinei algai nustatyti.

Suvienodintos DK įtvirtintos sąvokos: DK 171 straipsnio 2 dalyje numatyti „darbdavio administracijos pareigūnai“ pakeisti į „juridinio asmens vadovaujančius darbuotojus“ (101 straipsnio 3 ir 4 dalys). Nustatyta, kad juridinio asmens vadovaujantys darbuotojai (101 straipsnio 3 ir 4 dalys) gali sudaryti ne daugiau kaip trečdalį darbo tarybos rinkimų komisijos narių. Patikslintas DK 171 straipsnio 5 dalyje numatytas pakartotinio darbo tarybos išrinkimo terminas iš „ne anksčiau kaip po šešių mėnesių“ į „po šešių mėnesių“: tokiu atveju nauji darbo tarybos rinkimai rengiami pagal DK nustatytą tvarką po šešių mėnesių nuo rinkimų komisijos sprendimo darbo tarybos rinkimus laikyti neįvykusiais priėmimo. Ir darbdaviams, ir darbuotojams aiškiau, kada po nepavykusių darbo tarybos rinkimų reikia organizuoti kitus.

Kiti pakeitimai susiję su profesinėmis sąjungomis, socialine partneryste, darbdavių organizacijomis, kolektyvinėmis sutartimis ir kt.

Kitoje straipsnio dalyje aptarsime pakeitimus, kurie įsigalios nuo 2025 m. sausio 1 dienos.

BUHALTERINĖS APSKAITOS, MOKESČIŲ, TEISĖS KONSULTACIJOS

Puikiai pažindami įmones, jų veiklos ypatumus, rinkas, kuriose jos veikia, ir būdami vadybos, finansinės apskaitos, mokesčių ir teisės sričių profesionalai, padedame savo klientams rasti tinkamiausią išeičių iš kasdienių problemų, siūlome sprendimus, kaip jų išvengti ateityje.

- **Garantuojame operatyvų aptarnavimą ir nepriekaištingą darbų atlikimą laiku.**
- **Užtikriname visišką kliento informacijos konfidencialumą.**
- **Randame individualius sprendimus.**

Beveik 30 metų patirtis!

Tel. +370 655 12 684,

el. paštas konsultacijos@paciolis.lt

VALSTYBINĖ DARBO INSPEKCIJA

VALSTYBINĖ DARBO INSPEKCIJA ATLIKO 2022–2023 METŲ DARBO KODEKSO STEBĖSENĄ:

kiek pažeidimų nustatyta, kiek skundų išnagrinėta.
Išsamiau apie tai skaitykite pateiktoje ataskaitoje.

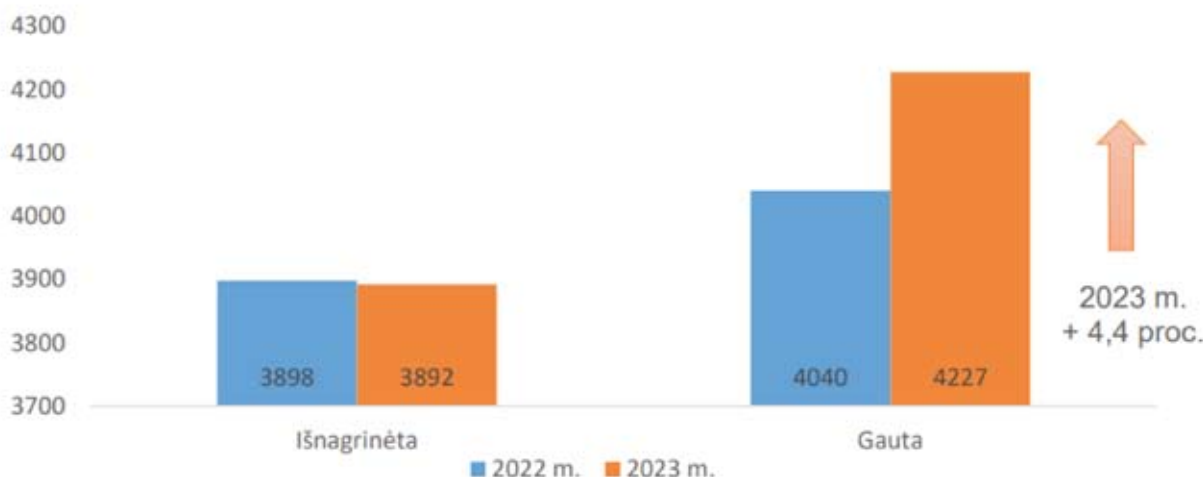
LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖ DARBO INSPEKCIJA
PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO
TEISINIO REGULIAVIMO STEBĖSENOS IR PASIEKTŲ REZULTATŲ ĮVERTINIMO
PAŽYMA

2024 m. spalio 1 d.

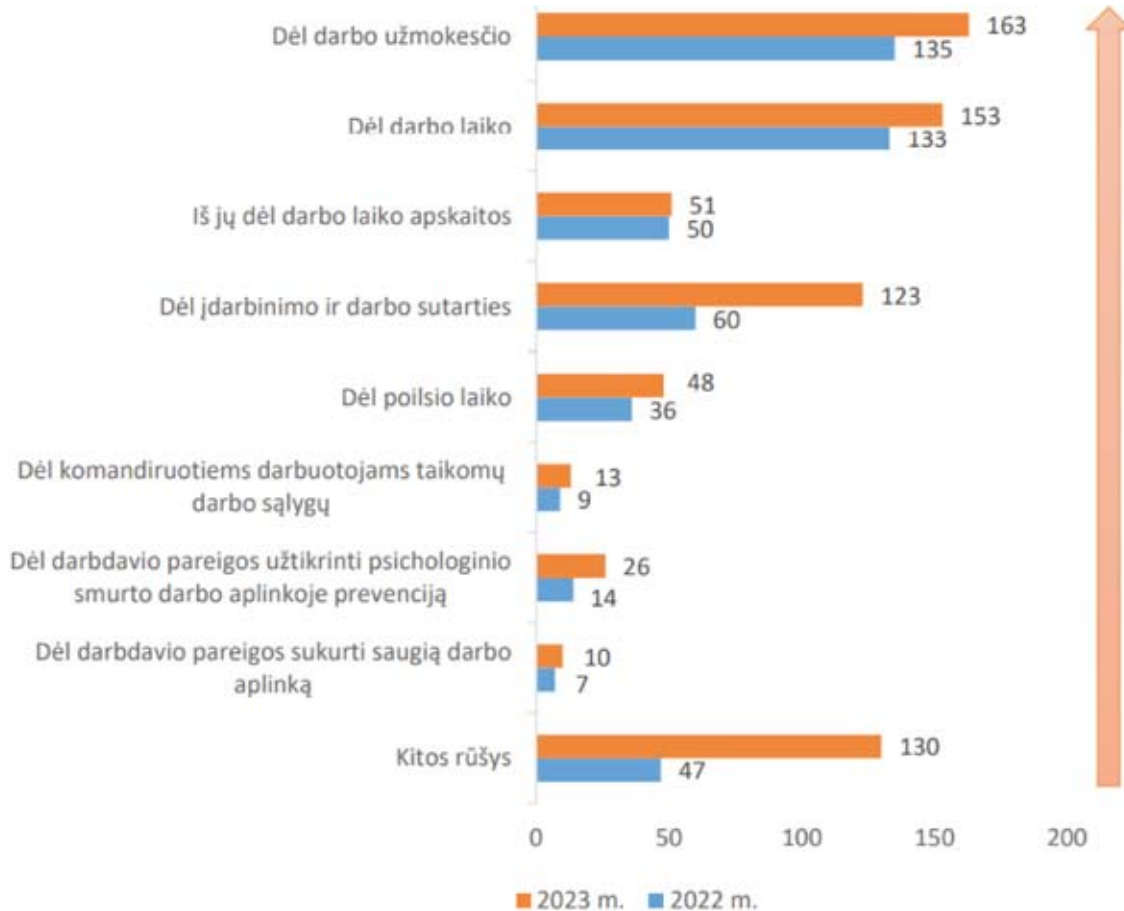
Ataskaitinis laikotarpis – 2022 m. ir 2023 m.

GAUTI IR IŠNAGRINĖTI SKUNDAI IR PRANEŠIMAI

2023 m. daugiausia klausimų buvo susiję su *įdarbinimu ir darbo sutartimi* (nelegalus (nedeclaruotas) darbas, darbo sutarties pasibaigimas, darbo sutarties vykdymas ir kt.), *darbo užmokesčiu, įskaitant darbo užmokesčio lengvatas, garantijas ir kompensacijas* (darbo apmokėjimo organizavimas, darbo užmokesčio mokėjimo terminai, vieta ir tvarka, galutinis atsiskaitymas, pavėluotas darbo užmokesčio mokėjimas ir kt.), bendrosiomis Darbo kodekso nuostatomis (saugi darbo aplinka, kurioje darbuotojai nepatirtų priešišku, neetišku, žeminančių, agresyvių, užgaulių, įžeidžiančių veiksmų, psichologinio smurto darbo aplinkoje prevencijos užtikrinimas ir kt.), *darbo laiku* (darbo laiko režimas, darbo laiko apskaita, viršvalandiniai darbai ir kt.), darbo vietų įrengimu (darboviečių įrengimas statybvietėse, darboviečių įrengimo bendrieji nuostatai ir kt.).

DARBO TEISĖS PAŽEIDIMŲ RŪŠYS

2023 m. tarp reikalavimų pašalinti darbo teisės pažeidimus *daugiausia nurodyta dėl darbo užmokesčio* (darbo apmokėjimo organizavimas, darbo apmokėjimo sistemos nustatymas ir kt.), *darbo laiko* (darbo laiko režimas, suminė darbo laiko apskaita ir kt.), *įdarbinimo ir darbo sutarties* (darbo skelbimo turinys, darbo sutarties turinys ir jos sudarymas), *poilsio laiko* (pertraukos ir kt.).

Pastebėtina, kad 2023 m. *pažeidimų dėl darbo skelbimo turinio* nustatyta dvigubai daugiau nei 2022 m. (61 toks pažeidimas 2023 m. ir 31 pažeidimas 2022 m.). Tai susiję su VDI vykdoma aktyvesnė šios srities priežiūra stebint darbo skelbimų portalus.

2023 m. tarp reikalavimų pašalinti pažeidimus nurodyta 19 darbo laiko apskaitos pažeidimų (2022 m. – 17), suminės darbo laiko apskaitos – 32 (2022 m. – 33). 2023 m. tarp reikalavimų pašalinti pažeidimus nurodyti 3 komandiruotiems į Lietuvos Respubliką darbuotojams taikomų darbo sąlygų pažeidimai (2022 m. – 7) ir 10 komandiruotiems iš Lietuvos Respublikos darbuotojams taikomų darbo sąlygų pažeidimų (2022 m. – 2).

Atskirai paminėtini *pažeidimai dėl psichologinio smurto darbe* – 2023 m. tarp reikalavimų pašalinti pažeidimus buvo nurodyti 95 pažeidimai dėl darbdavio pareigos užtikrinti smurto ir priekabiavimo darbe prevenciją (2022 m. tokių pažeidimų buvo 14). 2023 m. nurodyta 10 pažeidimų dėl darbdavio pareigos sukurti saugią darbo aplinką, kurioje darbuotojai nepatirtų priešišku, neetišku, žeminančiu, agresyviu, užgauliu, įžeidžiančiu veiksnu, 2022 m. nurodyti 7 tokie pažeidimai. Taip pat 2023 m. tarp reikalavimų pašalinti pažeidimus nurodyti 9 darbdavio, kurio vidutinis darbuotojų skaičius yra daugiau kaip penkiasdešimt, pareigos patvirtinti smurto ir priekabiavimo prevencijos politiką, ją paskelbti ir įgyvendinti pažeidimai, 2022 m. tokių pažeidimų buvo trys.

Pagal Administracinių nusižengimų kodekso (ANK) 99 str. 1 d. (*darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos pažeidimai*), 2023 m. buvo surašyti 125 administracinių nusižengimų protokolai, 2022 m. – 128 protokolai. 2023 m. 7 administracinių nusižengimų protokolai buvo surašyti pagal šio straipsnio 2 d. (šio straipsnio 1 d. nurodytas administracinis nusižengimas, padarytas

pakartotinai), 2022 m. – trys. Pagal šio straipsnio 3 d. (tyčiniai darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos pažeidimai arba darbo užmokesčio, neįtraukto į apskaitos dokumentus, išmokėjimas), 2023 m. buvo surašyti 6 administracinių nusižengimų protokolai, 2022 m. – keturi.

Pagal ANK 100 str. 1 d. (*darbo laiko apskaitos pažeidimai*) 2023 m. surašyti 72 administracinių nusižengimų protokolai, 2022 m. – 62. 2023 m. surašytų administracinių nusižengimų protokolų pagal šio straipsnio 2 d. (jau baustų asmenų darbo laiko apskaitos pažeidimai) nebuvo, 2022 m. surašyti du.

Pagal ANK 101 str. (*komandiruočių darbuotojų darbo sąlygų pažeidimas*), 2023 m. surašyta 12 administracinių nusižengimų protokolų (5 iš jų – pagal ANK 101 str. 1 d., 7 iš jų – pagal 101 str. 3 d.). 2022 m. pagal šį straipsnį surašyta 15 administracinių nusižengimų protokolų (12 iš jų – pagal ANK 101 str. 1 d., kiti 3 – pagal 101 str. 3 d.). Atkreiptinas dėmesys, kad pagal ANK straipsnius nėra galimybių išskirti pažeidimų, padarytų komandiruočių iš Lietuvos darbuotojų. Nustačius tokius pažeidimus, atsakomybė taikoma pagal kitus ANK straipsnius – darbo užmokesčio, darbo laiko apskaitos reikalavimų pažeidimų ir pan.

Teisingo apmokėjimo už darbą ir nediskriminavimo principų laikymasis

2023 m. VDI atliko 30 planinių tyrimų dėl lygių galimybių ir nediskriminavimo principų laikymosi įmonėse, kuriose stebimas didžiausias moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkis. Apibendrinant atliktų patikrinimų rezultatus, kaip ir ankstesniais metais, *tiesioginės diskriminacijos požymių nenustatyta*. Vis dar fiksuojamas tam tikras vyrų ir moterų pasiskirstymas skirtingose pareigybėse, kuri lemia nusistovėjusios moterų ir vyrų profesijų pasirinkimo tendencijos. *Moterys linkusios užimti prasčiau apmokamas pareigybes, vyrai – geriau apmokamas. Patikrinimų metu pastebėta atveju, kai įmonėje nėra patvirtintų konkrečių darbuotojų vertinimo, darbo užmokesčio dydžio nustatymo kriterijų, kurie galėtų sudaryti prielaidas diskriminuoti lyties ir (ar) kitais pagrindais dėl galimai subjektyvaus darbuotojo vertinimo*. Siekiant nustatyti, ar konkrečiu atveju darbuotojui mokamas skirtingas darbo užmokestis už tokį patį ar vienodos vertės darbą turi diskriminacijos elementų, reikia vertinti visas konkrečius atvejo faktines aplinkybes. Atvejai, kai darbuotojas mano esąs diskriminuojamas lyties ir (ar) kitais pagrindais, pagal kompetenciją galėtų būti išnagrinėjami ir įvertinami tik darbuotojui kreipiantis į Darbo ginčų komisiją (DGK).

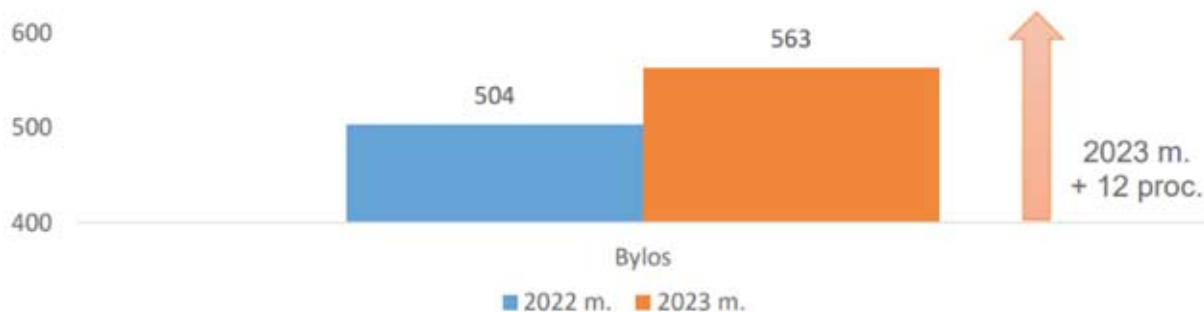
Krovinius gabenančių transporto įmonių tiksliniai patikrinimai

VDI 2022 m. spalio mėnesį ir 2023 m. sausio–lapkričio mėnesiais vykdė krovinius gabenančių transporto įmonių tikslinius planinius patikrinimus, kurių metu tikrino klausimus, susijusius su nedeklaruotu darbu, darbo apmokėjimu, komandiravimo ir užsieniečių įdarbinimo tvarka. Tais atvejais, kai buvo nustatyti *pažeidimai, jie daugiausia buvo susiję su nedeklaruotu darbu, netinkamu priskaičiavimu ir sumokėjimu už dirbtą laiką naktį ir švenčių dienomis, darbo ir poilsio laiko režimo pažeidimais, pavyzdžiui, darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose buvo neapskaitomas faktiškai darbuotojų dirbtas laikas* (įskaitant darbą nakties metu, švenčių dienomis, atostogų metu). Inspektoriai tikrino nemokamų atostogų vairuotojams suteikiamo teisėtumą, tačiau visais atvejais buvo nustatyta, kad įmonės vadovaujasi Darbo kodekso nuostatomis dėl nemokamų atostogų suteikimo (t. y. yra darbuotojų prašymai su jų parašais), taip pat nebuvo nustatyta atveju, kad vairuotojai vairuotų krovininį kelių transportą būdami nemokamose atostogose.

Pirmosios instancijos teismuose gautos civilinės bylos, susijusios su darbo teisiniais santykiais

VDI kreipėsi į Nacionalinę teismų administraciją, prašydama pateikti duomenis apie ataskaitiniu laikotarpiu pareiktų ieškinių teisme dėl darbo ginčų dėl teisės skaičių.

TEISMUOSE GAUTOS CIVILINĖS BYLOS, SUSIJUSIOS SU DARBO TEISINIAIS SANTYKIAIS

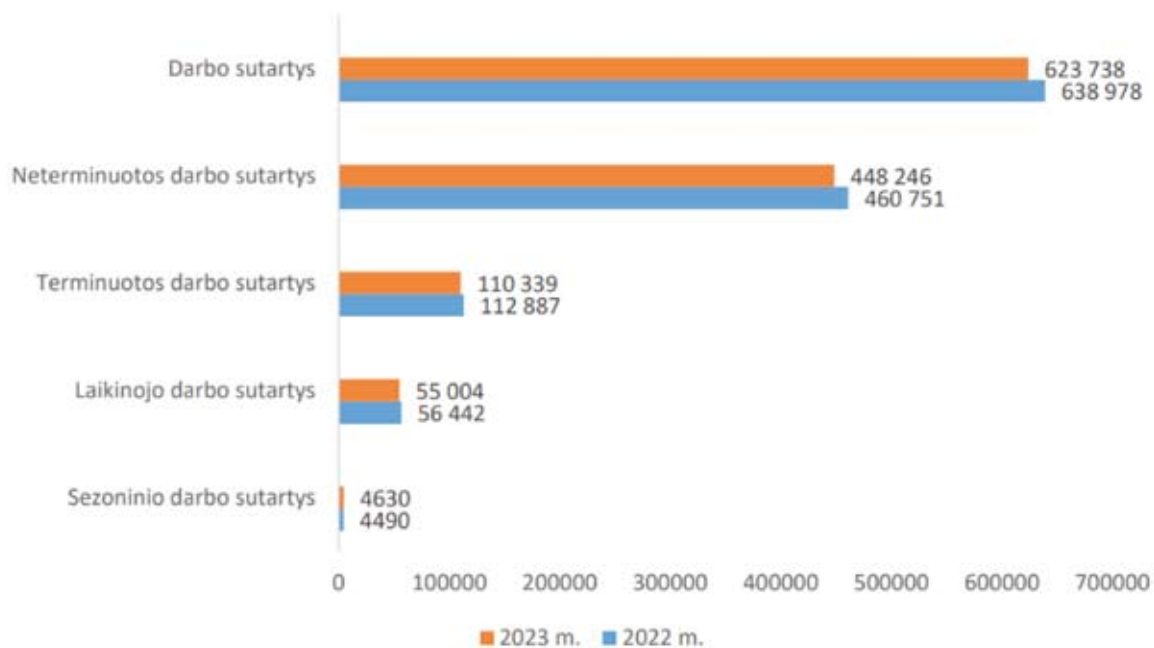
Matyti, kad ir 2023 m., ir 2022 m. teismuose, taip pat ir DGK *vyravo darbo ginčai dėl darbo užmokesčio išieškojimo ir atleidimo iš darbo teisėtumo*. 2023 m. DGK gavo 314 (2022 m. – 262) reikalavimų pateikti teismui darbo bylą. Iš aptariamu laikotarpiu gautų teismų sprendimų matyti, kad 83 bylos buvo nagrinėtos iš esmės tiek DGK, tiek teisme. Iš jų apie 80 proc. teismai priėmė iš esmės tokius pačius, kaip ir DGK, sprendimus, o *skirtingi sprendimai sudarė atitinkamai tik apie 20 proc.*

Vertinant bendrą 2023 m. DGK išnagrinėtų prašymų skaičių (7 144 prašymai) ir atsižvelgiant į DGK gautus (314) teismų reikalavimus pateikti darbo bylą, darytina išvada, kad teismuose buvo nagrinėjama apie 4,3 proc. (2022 m. – 4,5 proc.) darbo bylų, išnagrinėtų DGK.

Darbo sutartys

Vienas iš Darbo kodekso tikslų buvo didinti sudaromų darbo sutarčių skaičių, skatinti kurti daugiau naujų darbo vietų, taip didinant asmenų užimtumą ir mažinant nedarbą. Manytina, kad sudaryti daugiau darbo sutarčių turėtų skatinti didesnis naujo Darbo kodekso lankstumas, galimybė pasirinkti įvairesnes darbo sutarčių rūšis ir įvairesnius darbo laiko režimus, galimybė paprasčiau, greičiau ir panaudojant mažiau lėšų nutraukti darbo sutartis ir t. t.

SUDARYTA DARBO SUTARČIŲ, JŲ RŪŠYS

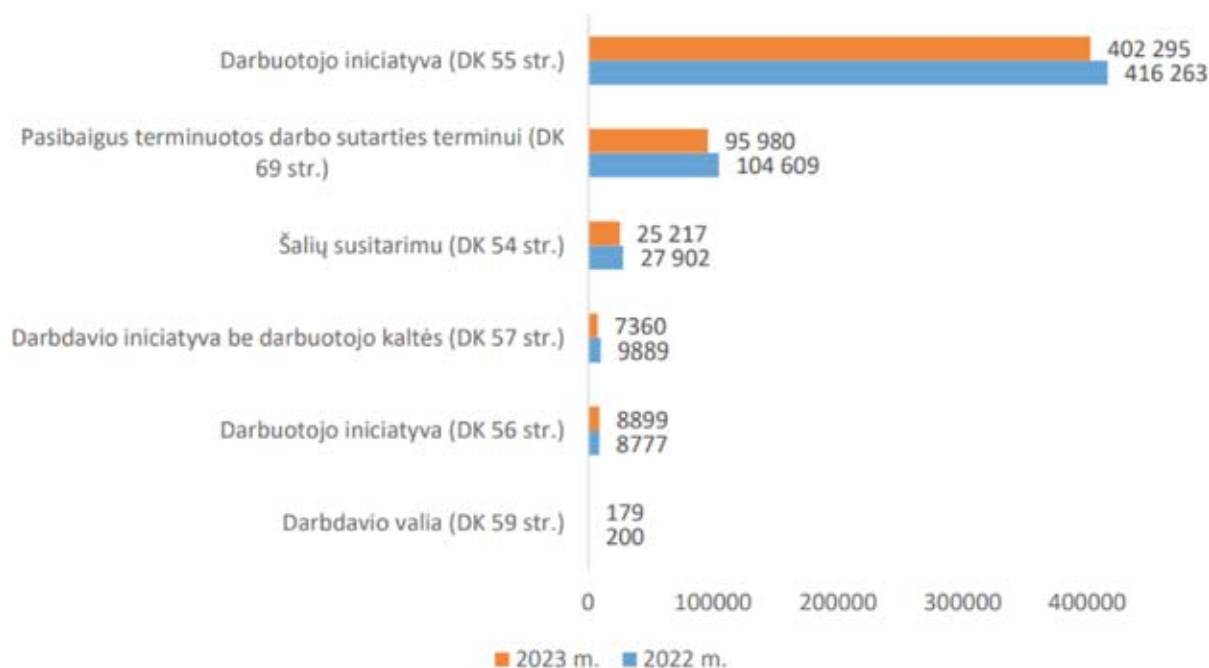

2023 m. ir 2022 m. didžiąją sudarytų darbo sutarčių dalį sudarė neterminuotos darbo sutartys. Terminuotų darbo sutarčių 2023 m. sudaryta praktiškai tiek pat kiek ir 2022 metais. Ataskaitiniu

Nr. 45 (989) / 2024 m. gruodžio 3 d.

laikotarpiu pastebimas panašus į ankstesnio laikotarpio sudarytų laikinojo darbo sutarčių skaičius. Laikinojo darbo sutartimis, perkėlus jų reglamentavimą į Darbo kodeksą, buvo siekta plėtoti laikinojo darbo institutą, kaip vieną iš darbo organizavimo formų, kuris skatintų darbdavius kurti naujas darbo vietas. Sudaromų sezoninio darbo sutarčių skaičius šiek tiek padidėjo. Sezoninio darbo sutartys leidžia darbdaviams užsitikrinti pakankamą skaičių darbuotojų, kurie atliktų tam tikrus darbus, vykdomus ribotą laikotarpį, taip pat nutraukti sutartį pagal Darbo kodekso 57 str. 1 d. (kai darbo funkcija tampa pertekline), išpėjus darbuotoją tik prieš 5 kalendorines dienas, ir nesuteikti darbuotojui, dirbančiam tik vieną sezoną, kasmetinių atostogų. Darbuotojas taip pat turi teisę nutraukti darbo sutartį nepasibaigus terminui, išpėjęs darbdavį prieš trumpesnę, nei įprastai taikomas, terminą (5 kalendorines dienas).

DARBO SUTARČIŲ NUTRAUKIMO PAGRINDAI

Parengta pagal VDI inf.

Marina Guptor: spalio mėn. Seimas pritarė ES direktyvą įgyvendinančioms Darbo kodekso pataisoms. Kodeksas ne tik nustatė daugiau kriterijų, ribojančių minimaliosios algos skyrimą, bet ir sustiprino darbuotojų teisių apsaugą kilus darbo ginčams, esant smurto ar priekabiavimo darbe atvejams.

Visi Darbo kodekso pakeitimai ir jau susiformavusios teismų praktikos apžvalga – 72-ajame didžiajame „Pačiolio“ seminare.

Daugiau informacijos www.paciolis.lt

- ❓ Įsigaliojus naujam atskaitomybės įstatymui, šiais metais **turėsite sudaryti kitokį** finansinių ataskaitų rinkinį?
- ❓ **Suabejojate** balanso ar pelno (nuostolių) ataskaitos teisingumu?
- ❓ **Norite greitai ir paprastai** parengti aiškinamąjį raštą?

Tai tik trys iš daugelio priežasčių, kuo Jums gali būti naudinga darbo priemonė

2024 m. FINANSINĖS ATASKAITOS: sudarymas, tvirtinimas ir skelbimas

Joje rasite viską, ką buhalteriuvi reikia žinoti apie šių metų atskaitomybę.

Daugiau kaip **30** su atskaitomybe susijusių dokumentų ir jų šablonų

Darbo priemonės kaina – **65 €** (su PVM). Prekės kodas – FAPDK24

Buhalterija
apskaitos ir mokesčių aptarnavimas

Kaina „Pačiolio“ 72-ojo didžiojo seminaro dalyviams ir savitraščio BUHALTERIJA prenumeratoriams – **tik 45 €** (su PVM).

Atlikite inventurizaciją **PATOGIAI** ir **LENGVAI!**

Pasinaudokite darbo priemone **INVENTORIZACIJA ĮMONĖJE:** prievolės, nauda, atlikimo ir įforminimo rekomendacijos

- Visa inventurizavimo procedūra nuo pasirengimo iki rezultatų įforminimo ir užregistravimo apskaitoje.
- Inventurizavimo dokumentų – įsakymų, aprašų, žiniaraščių – pavyzdžiai ir jų pildomi šablonai.

Kartu su darbo priemone gausite reikalingų dokumentų pildomus šablonus.

Darbo priemonės kaina **iki gruodžio 25 d. – 45 €**
~~67 €~~ (su PVM). Prekės kodas – DP_INV.

„Pačiolio“ 72-ojo didžiojo seminaro dalyviams taikoma papildoma nuolaida.

Norėdami įsigyti darbo priemonę, sumokėkite jos kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (j. k. 300807502) a.s. LT347044060005977111 AB SEB banke. Mokėjimo nurodyme įrašykite **prekės kodą** (kodai nurodyti prie kainų), **pristatymo adresą, tel. numerį ir el. pašto adresą.**

Kiekvienoje įmonėje patiriama įvairių išlaidų: dalis jų tampa produktyvios, t. y. duoda įmonei ekonominę naudą, o kitos gali būti visiškai nenaudingos ar net žalingos. Tokias išlaidas svarbu pažinti, tinkamai apskaityti ir pateikti šią informaciją atsakingiems įmonės asmenims. Lygiai taip pat svarbu žinoti, kaip išlaidos kinta atsižvelgiant į produktų gamybos ir pardavimų apimties pokyčius. Toks išlaidų pažinimo ir jų apskaitos aspektas labai svarbus vertinant įvairių produktų perspektyvas ir priimant įvairius su veikla susijusius sprendimus. Panagrinėkime šį išlaidų aspektą.

IŠKALBINGI ĮMONĖS IŠLAIDŲ RODIKLIAI:

jų apskaičiavimas ir praktinis taikymas

Auditorius

Valdas JAGMINAS

UAB „Pačiolis“

Informacija apie tai, kaip tam tikros išlaidos didėja arba mažėja atsižvelgiant į produktų gamybos ir pardavimų apimtį pasikeitimus ir kitas aplinkybes, yra labai svarbi veiklai vadovaujantiems asmenims. Juk ir galutinis visos įmonės veiklos rezultatas – pelnas arba nuostolis – susidaro kaip įvairiai kintančių įmonės išlaidų visumos santykis su per laikotarpį uždirbtomis pajamomis. Įmonei vadovaujantys asmenys dažniausiai negali daryti bent kiek didesnės įtakos įmonės pajamų dydžiui (nebent tai būtų rinką monopolizavusi įmonė), tačiau įmonės išlaidoms, kurios vėliau virst sąnaudomis ir bus atimamos iš pajamų, gali daryti reikšmingą įtaką. Vis dėlto primityvus išlaidų mažinimas, pavyzdžiui, bloginant produktų kokybę (tarkime, naudojant pigias ir prastas žaliavas) ar neatliekant kokių nors reikalingų darbų, dėl kurių veiklos kokybė blogėja ne iš karto, bet palaiptingai, yra trumparegiškas sprendimas, nes ilginiui dėl to būtina nukenčia visa įmonės veikla ir jos galutiniai rezultatai.

Siekiant pelningos įmonės veiklos, protinga ieškoti būdų, kaip racionalizuoti išlaidas, nekenkiant veiklos kokybei. Šiuo atveju labai svarbu išnagrinėti, kaip įvairios išlaidos reaguoja į kintančias veiklos aplinkybes. *Kaip žinoma, įvairios išlaidos į tam tikro produkto (ar jų grupės) gamybos ir pardavimų apimtį pasikeitimą (padidėjimą ar sumažėjimą) reaguoja skirtingai: vienos išlieka nepakitusios, todėl vadinamos **pastoviomis**, o kitos pakinta, tad vadinamos **kintančiomis**.* Pavyzdžiui, įmonės patalpų nusidėvėjimo sąnaudos ar įmonės teisininko atlyginimas nepakis padidėjus arba

sumažėjus įmonės produktų gamybos ar jų pardavimų apimčiai. Tokios ir panašaus pobūdžio išlaidos išliks pastovios, nepaisant įmonės gamybos ar pardavimų veiklos pokyčių. Suprantama, taip būtų tik iki tam tikro apimtys lygio. Tarkime, reikšmingai išaugus įmonės veiklos apimčiai, kažkuriuo metu natūraliai pritrūktų esamų patalpų, tad tektų jų įsigyti arba išsinuomoti. Tokiu atveju išaugtų bendra patalpų eksploatavimo išlaidų suma. Kitaip tariant, realiai pastoviosios išlaidos iš tikrųjų yra **santykinai pastovios įmonės veiklos apimtys atžvilgiu**, nes nuo tam tikro veiklos apimtys pokyčio lygmens jos vis tiek pakinta. Planuojant gamybos ir (ar) pardavimų veiklos plėtojimą, vadovams svarbu tai įvertinti.

Keičiantis produktų gamybos ir pardavimų apimčiai, **kintančios išlaidos** iš esmės yra labai įvairios ir kinta įvairiai. Tokias išlaidas galime suskirstyti į **kintančias proporcingai ir kintančias neproporcingai vykdomos veiklos apimtys atžvilgiu**. Pavyzdžiui, spaustuveje pagal leidyklos užsakymą spausdinant knygą naudojamas popierius ir spaudos dažai, taip pat patiriama kitų išlaidų: spausdinimo įrenginių nusidėvėjimo ir eksploatavimo, ši procesą vykdančių darbininkų darbo užmokesčio ir kitų konversinių išlaidų. Popierius ir spaudos dažai bus naudojami proporcingai spausdinamos knygos tiražui, pavyzdžiui, knygos tiražą nuo 1000 vnt. padidinus iki 2000 vnt., popieriaus ir spaudos dažų bus sunaudota du kartus daugiau. Tai bus **proporcingai kintančios išlaidos**, kurias lengva apskaičiuoti ir suplanuoti. Likusi išlaidų dalis, susijusi su knygos spausdinimu (spausdinimo įrenginių nusidėvėjimo ir eksploatavimo, ši procesą vykdančių darbuotojų darbo užmokesčio ir kitos konversinės išlaidos), dvigubai padidinus spausdinamos knygos tiražą, padidės gal tik kokiais 10 ar 15 procentų. Tai **neproporcingai kintančios išlaidos, kurias daug sudėtingiau teisingai apskaičiuoti ir suplanuoti**.

Panagrinėkime dar vieną pavyzdį. Baldų įmonė nuomojasi du sunkvežimius žaliavoms ir pagamintai produkcijai pervežti. Mokestis už šią nuomą susideda iš dviejų dalių: nuomos mokesčio už naudojimosi sunkvežimiais laiką (pastovioji nuomos išlaidų dalis) ir mokesčio už sunkvežimių nuvažiuotus kilometrus (kintamoji nuomos išlaidų dalis). Transporto nuomos sąlygos esmė: kuo intensyviau naudojamosi

sunkvežimiais, tuo labiau jie nusidėvi, tačiau mokesčio už transporto priemonių nuomą netinka imti atsižvelgiant vien į nuvažiuotus kilometrus. Juk išnuomoti automobiliai dėl kokių nors aplinkybių gali ilgą laiką stovėti nenaudojami nuomininko įmonėje ir visiškai neuždirbti pajamų transporto nuomotojui. Aptariamų nuomos išlaidų dydis kinta neproporcingai nuomininko veiklos apimčiai, kurioje šios transporto priemonės naudojamos.

Tam tikros įmonės išlaidos kinta dėl gamybinės veiklos apimtys, bet šis reiškinys lygiai taip pat aktualus ir įmonėje vykdomai pardavimų veiklai. Pavyzdžiui, norint padidinti esamą tam tikros prekės pardavimų apimtį dviem kartais, tų prekių reklamai reikalingas išlaidas greičiausiai reikės padidinti daugiau negu dvigubai – galbūt trigubai, keturgubai ar dar daugiau. Tiesa, jeigu, pavyzdžiui, prekes parduodantiems pardavimų skyriaus darbuotojams mokamas procentais išreikštas atlygis nuo parduotų prekių apimtys, pardavus du kartus daugiau prekių, tokių darbuotojų atlygis irgi padidės du kartus, nebent dar būtų papildomai išmokėta premija už pasiektą numatytą rezultatą.

Tiek kintančios gamybos veiklos, tiek pardavimų veiklos apimtys atžvilgiu išlaidos dažnai apskaičiuojamos ir suplanuojamos ne visiškai tiksliai ir teisingai, nes jų santykis su veiklos apimtimi ir jos pakitimu nevisiškai akivaizdus. Tokiais atvejais daromos tam tikros prielaidos. Aptarėme, kaip išlaidos kinta (ar kaip tik išlieka pastovios) produktų gamybos ir (ar) pardavimų apimtys atžvilgiu. **Vis dėlto labai svarbu įvertinti aplinkybę, kad visos produktų gamybos (pardavimo) apimtys atžvilgiu išlaidos kinta visiškai atvirkščiai, kai vertiname jų dydį pagal produkto vieneto savikainą.** Į šį svarbų momentą įmonėse kartais nekreipiama dėmesio, todėl suklystama vertinant produktų savikainą ir planuojant jos pokyčius.

Tarkime, baldų įmonėje gaminant stalus ir padidėjus jų kiekiui nuo 100 vnt. iki 150 vnt. per mėnesį, naudojamų gamybos įrenginių nusidėvėjimo sąnaudų suma nepakis (tai pastoviosios išlaidos), tačiau padidėjus pagamintų stalų kiekiui, sumažės gamybos įrenginių nusidėvėjimo išlaidos, apskaičiuojant vieno stalo savikainą. Tarkime, tokių įrenginių nusidėvėjimo mėnesio išlaidos sudaro 150 €. Gaminant 100 stalų per mėnesį, į vieno stalo savikainą įeis 1,5 € tokių

išlaidų. Stalų gamybos apimčiai per mėnesį išaugus iki 150 vnt., vieno stalo savikainoje tokios išlaidos sudarys tik 1 €, taigi sumažės.

Tuo tarpu produktų gamybos ar pardavimų apimties atžvilgiu proporcingai kintančios išlaidos vieno produkto savikainoje kaip tik bus pastovios. Tarkime, baldų gamybos įmonėje gaminant medines kėdes, sunaudojama medienos už 30 € kiekvienai kėdei. Vadinasi, gaminant 100 kėdžių, bus sunaudota medienos iš viso už 3000 €, 200 kėdžių – už 6000 € ir t. t. Tai visos apimties atžvilgiu kintančios išlaidos. Vis dėlto vienos kėdės savikainoje medienos išlaidos visuomet bus pastovios – 30 €.

Dažnai įmonėse tenka spręsti klausimą dėl kurio nors produkto papildomo kiekio gamini- mo ir pardavimo. Tokiais atvejais planuojamos

gausimos pardavimų pajamos ir padarytinės išlaidos – pagal tokią informaciją sprendžiama, ar verta gaminti papildomą kiekį, ir jeigu verta, koks kiekis apsimoka, o koks – ne. Šiuo atveju labai svarbu išnagrinėti išlaidų dinamiką – kiek išlaidų reikės papildomam produkto kiekiui pagaminti. Pavyzdžiui, buhalterinė įmonė išleido knygą „Apskaitos reglamentavimas įmonėje“ 1000 egzempliorių tiražu. Šis produktas apima popieriuje spausdintą leidinį ir elektroniniu for- matu parengtą medžiagą, kuri paskelbta įmonės interneto svetainėje. Baigiant parduoti išleistą 1000 vnt. produkto tiražą, sprendžiamas klausimas papildomai išleisti dar 500 vnt. Lentelėje pateiktos tokio produkto pradinio ir planuojamo papildomo tiražo leidybos išlaidos ir pajamos.

Nr.	Rodikliai	Pradinio tiražo (1000 vnt.), €	Pradinio ir papildomo tiražo kartu (1500 vnt.), €	Tik papildomo tiražo (500 vnt.), €
1	2	3	4	5
1	Pardavimų pajamos (45 € – pardavimo kaina)	45 000	67 500	22 500
2	Leidybos išlaidos	20 200	25 200	5000
2.1.	Produkto išleidimo vadovo atlyginimo išlaidos	500	500	0
2.2	Produkto autorių (sukūrimo) išlaidos	8 000	8 000	0
2.3	Produkto dalykinio recenzavimo išlaidos	800	800	0
2.4	Kalbos redagavimo išlaidos	1 800	1 800	0
2.5	Maketavimo išlaidos	900	900	0
2.6	Produkto atspausdinimo išlaidos (įskaitant sunaudotą popierių)	7 500	12 500	5 000
2.7	Produkto elektroninės dalies medžiagos parengimo ir paskelbimo įmonės svetainėje išlaidos	700	700	0
3	Pardavimų išlaidos	16 000	26 000	10 000
4	Rezultatas	8 800	16 300	7 500

Matyti, kad didelės dalies leidybos išlaidų nebereikia, norint pagaminti papildomą 500 vnt. produkto tiražą, todėl lentelės 3 ir 4 skiltyse, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5 ir 2.7 eilutėse esančios sumos sutampa. Papildomai daromos tik produkto atspausdinimo išlaidos (2.6 eilutė), kurios šiuo atveju neproporcingai padidėja padidėjus tiražui. Jeigu pradinio tiražo (1000 vnt.) atspausdinimas kainavo tik 7500 € (7,5 € vienam vienetai), atskirai gaminamo papildomo tiražo (500 vnt.) atspausdinimas kainuos 5000 € (10 € vienam

vienetai). Tai dažnas reiškinys gamyboje: kuo daugiau produktų gaminama iš karto, tuo mažesnė vieneto savikaina. Taip yra todėl, kad pastovios gamybos apimties atžvilgiu išlaidos kiekviename naujame vis didėjančios gamybos apimties vienete sudarys vis mažesnę dalį – dėl to vis mažės ir gaminių vieneto savikaina. Vadinasi, gaminant mažesnę kiekį (500 vnt. vietoje 1000 vnt.) produkto, vieno vieneto spausdinimo savikaina išauga nuo 7,5 iki 10 eurų. Pardavimų išlaidos taip pat padidės neproporcingai naujai

pagamintam papildomam kiekiui parduoti. Jei gu pradiniam tiražui parduoti teko 16 000 eurų pardavimo išlaidų (16 € vienam vienetui), papildomam tiražui planuojama 10 000 eurų pardavimo išlaidų (20 € vienam vienetui). Tai natūralu, nes, norint parduoti didesnę kiekį, visuomet tenka įdėti daugiau pastangų, taigi ir daugiau pardavimo išlaidų. Viską įvertinus išeina, kad papildomo tiražo (500 vnt.) gamyba ir pardavimas turi duoti net 7500 € pelno, o dvigubai didesnio pradinio tiražo (1000 vnt.) pelnas yra visai nedaug didesnis – 8800 €. Nors lentelėje 4 skiltyje pateikti skaičiai parodo pradinio ir papildomo tiražo bendrą vaizdą, realiai įmonėje,

sprendžiant produkto papildomo kiekio gamybos ir pardavimų klausimą, reikia nagrinėti tik 5 skilties duomenis – papildomai daromas išlaidas ir papildomai gaunamas pajamas.

Akivaizdu, kad įvairios įmonės veikloje daromos išlaidos turi skirtingą santykį su tam tikrų produktų gamybos ir pardavimo ar net visos įmonės veiklos apimtimi ir jos pokyčiais. Mokėti tinkamai interpretuoti tokias išlaidas labai svarbu įmonės pareigūnams, atsakingiems už tokias išlaidas, visą veiklą ir jos rezultatą. Visą tam reikalingą informaciją iš buhalterinės vadybos ir kaštų (vidinės) apskaitos duomenų formuoja apskaitos tarnyba.

NUOTOLINIS SEMINARAS

„IŠLAIDŲ BUHALTERINĖ APSKAITA IR SAVIKAINOS APSKAIČIAVIMAS: FINANSINEI APSKAITAI, MOKESČIAMS, ĮMONĖS VADYBAI“

Apskaitos informacija apie išlaidas ir savikainą yra naudojama ne tik finansinėms ataskaitoms ir mokesčių apskaičiavimo tikslams. Absoliučiai didžioji šios informacijos dalis naudojama visiems svarbesniems sprendimams dėl įmonės veiklos priimti.

Tai unikalus nuotolinis seminaras, kuriame per keletą valandų aptariami svarbiausi klausimai, susiję įmonės išlaidų apskaita pagal finansinės apskaitos ir mokesčių reglamentus, išnagrinėjami pagrindiniai išlaidų apskaitos ir savikainos apskaičiavimo ir apskaitos klausimai, kada tokia informacija naudojama įmonės vadybos personalo reikmėms. Taip pat aiškinama, kokie pelningumą išreiškiantys rodikliai yra apskaičiuojami ir naudojami įmonės vidaus tikslams.

Lektoriai

Doc. dr. auditorius
Gediminas KALČINSKAS

Auditorius
Valdas JAGMINAS

PROGRAMA

- **Kaip teisingai apskaičiuoti įmonės išlaidas** ir produktų savikainą pagal finansinės apskaitos ir mokesčių reikalavimus;
- **Kaip teisingai suformuoti informaciją apie įmonės veikloje daromas išlaidas**, savikainą ir pelningumą įmonės vadybos personalo poreikiams;
- **Kokia apskaitos informacija** naudojama įmonės padalinių ir produktų **biudžetams parengti ir jų vykdymui kontroliuoti**.

Kiekvienas seminaro pirkėjas gauna:

- **kokybišką seminaro vaizdo įrašą;**
- **išsamiai parengtą atspausdintą seminaro knygą, kuri dar ilgai išlieka naudinga.**

Nuotolinio seminaro kaina tik savaitraščio „Buhalterija“ prenumeratoriams iki gruodžio 15 d. –

87 € ~~137€~~ (PVM netaikomas). Prekės kodas – MNA22.

Norėdami įsigyti seminarą, sumokėkite jo kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (į. k. 300807502) a. s. LT3470440600059772111 AB SEB banke. Mokėjimo nurodyme **BŪTINAI** įrašykite **prekės kodą, pristatymo adresą, el. paštą ir tel. numerį.**

Daugiau informacijos – tel. (0 5) 270 0636, el. p. seminarai@paciolis.lt, www.paciolis.lt

Darbo priemonė „ĮMONĖS MOKESČIŲ BYLA“ JUMS PADĖS:

- Patogiai ir aiškiai apskaičiuoti bei deklaruoti įmonės mokamus mokesčius;
- Išvengti mokesčių apskaičiavimo klaidų, su tuo susijusių baudų ir kitų sankcijų;
- Sutaupyti mokesčius, pasinaudojus valdžios numatytomis lengvatomis.

■ Daugiau kaip 50 įvairiems apmokestinimo atvejams skirtų norminių aktų ir jų išaiškinimų **SUVESTINIŲ**, kuriose susisteminti svarbiausi mokesčių reglamentuose nustatyti reikalavimai ir pateikti **praktiniai jų taikymo išaiškinimai su pavyzdžiais**.

■ Daugiau kaip 150 mokesčių apskaičiavimui ir apskaitai skirtų **ŽINIARAŠČIŲ, DOKUMENTŲ** ir **KITOS SVARBIOS MOKESTINĖS medžiagos**.

■ **Žiniaraščiai ir dokumentai** parengti apibendrinus visas apmokestinimui įtaką darančias aplinkybes.

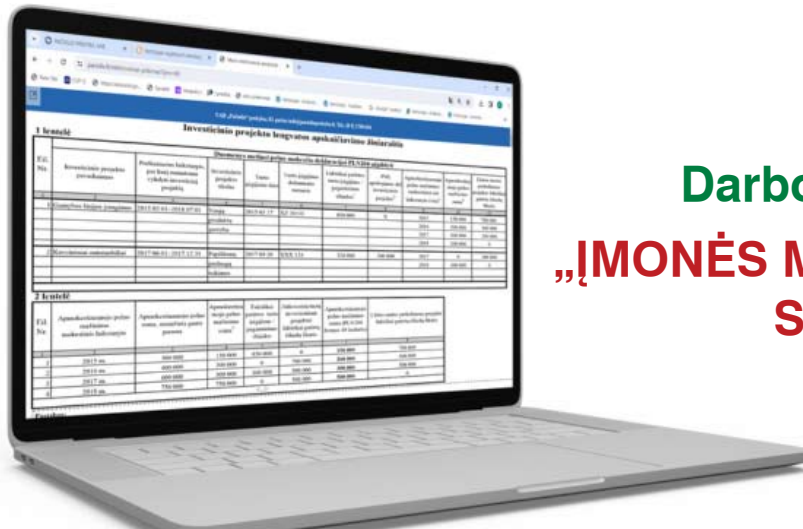
■ Užpildyti mokesčių apskaičiavimo žiniaraščių ir dokumentų **PAVYZDŽIAI**, jų naudojimo aprašymai.

■ **Elektroniniai pildomi mokesčių apskaičiavimo žiniaraščių ir dokumentų ŠABLONAI** lengvai pritaikomi įmonės reikmėms.

**Vyriausioji buhalterė Roma,
Klaipėda**

„Įmonės mokesčių byla“ rekomendavo kolegė iš Vilniaus. Ji šį produktą nusipirko, nes turėjo problemų su savo įmonės mokesčiais, ir liko labai patenkinta. Aš pirkau ne visą produktą, tik pelno mokesčio dalį, kitko man nereikėjo. Labai naudinga medžiaga. Net neįtikėtina, koks didžiulis darbas padarytas, iš mokestinių reglamentų surinkta visa informacija. Be to, labai daug pavyzdžių, komentarų, praktiškų mokestinių žiniaraščių, kuriuos pati išbandžiau. Esu labai patenkinta.

Darbo priemonės „ĮMONĖS MOKESČIŲ BYLA“ SUDĖTIS

1. Mokesčių apskaičiavimo ir apskaitos organizavimas įmonėje

- 1.1 Įmonės apskaitos ir mokesčių reglamentavimas.
- 1.2 Atsakomybės už mokesčių apskaičiavimo teisingumą paskirstymas įmonėje.

2. Įmonės mokesčių bylos formavimas ir jos funkcionavimas

3. Darbo su mokesčių apskaičiavimą ir apskaitą norminančiais reglamentais organizavimas

4. Mokesčių apskaičiavimo alternatyvų ir lengvatų sąvadas

5. Mokesčiams apskaičiuoti ir pagrįsti naudojamiems dokumentams keliami reikalavimai

6. Mokesčiams apskaičiuoti naudojami žiniaraščiai ir žurnalai

7. Buhalterinės apskaitos sąskaitų naudojimas mokesčių apskaitoje

8. Darbinės mokesčių deklaracijų parengimo lentelės

9. PELNO MOKESTIS

9.0. Pelno mokesčio tarifų suvestinė.

9.1 Beviltiškos skolos

9.1b skolų pripažinimo beviltiškomis (ribojamų dydžių leidžiamais atskaitymais) galimybių ir ribojimų suvestinė.

9.1c-1 Įrodymai, kad mokesčio mokėtojas stengėsi susigrąžinti egzistuojančio skolininko skolas, ir dokumentai, įrodantys, kad skolos atgauti nebeįmanoma.

9.1c-2 Apskaitos dokumento (pažymos, akto, pranešimo ir kito dokumento), kuriuo įforminamas skolos pripažinimas beviltiška, rekvizitai.

9.1d Pirkėjų skolų, mokesčių tikslais pripažįstamų beviltiškoms, žiniaraštis.

9.1e-1 Pažyma dėl skolos pripažinimo beviltiška ir pardavimo PVM tikslinimo.

9.1e-2 Skolų suderinimo aktas.

9.1e-3 Pirkėjų skolų nurašymo aktas.

9.2 Dovanos, išskyrus dovanas darbuotojams

9.2b Dovanų suvestinė.

9.2d Dovanų žiniaraštis.

9.2e Dovanos įteikimo aktas.

9.3 Finansinėje apskaitoje pripažinti atidėjiniai

9.3b. Finansinėje apskaitoje pripažintų atidėjinių priskyrimo leidžiamais atskaitymams galimybių ir ribojimų suvestinė.

9.3d. Atidėjiniai ir kaupinių žiniaraštis.

9.4 Gauti dividendai

9.4b Gautų dividendų suvestinė.

9.4c. Juridiniams asmenims išmokėtų dividendų apmokestinimo taisyklių suvestinės priedai.

9.4c-2 priedas, tikslinių teritorijų sąrašas.

9.4d Dividendų gavimo žiniaraštis.

9.5 Ilgalaikio turto nusidėvėjimas

9.5b Ilgalaikio turto nusidėvėjimo suvestinė.

9.5d Nusidėvėjimo sąnaudų apskaitos žiniaraštis.

9.6 Investicinis projektas

9.6b Investicinio projekto lengvatos galimybių ir ribojimų suvestinė.

9.6c Investicinių projektų pelno mokesčio lengvatą taikančių vienetų kontrolinis klausimynas.

9.6d Investicinio projekto lengvatos apskaičiavimo žiniaraštis.

9.7 Išlaidos darbuotojų ir (arba) jų šeimos narių naudai

9.7b. Išlaidų darbuotojams ir (arba) jų šeimos narių naudai pripažinimo leidžiamais atskaitymais galimybių ir ribojimų suvestinė.

9.7d Išlaidų darbuotojų naudai žiniaraštis.

9.8 Komandiruotės sąnaudos

9.8b Komandiruočių sąnaudų pripažinimo (ribojamų dydžių leidžiamais atskaitymais) ir apmokestinimo suvestinė.

9.8d Dienpinigių apskaitos apmokestinimo žiniaraštis.

9.8 e-1 Įsakymas dėl komandiruotės.

9.8 e-2 Komandiruotės ataskaita.

9.8 e-3 Automobilio panaudojimo ir sunaudotų degalų ataskaita.

9.8e-4 Prašymas dėl komandiruotės sąnaudų.

9.9 Kvalifikacijos kėlimo ir mokymų sąnaudos

9.9b Kvalifikacijos kėlimo ir mokymų sąnaudų pripažinimo suvestinė.

9.9d Kvalifikacijos kėlimo ir mokymų sąnaudų žiniaraštis.

9.10 Menamos pajamos

9.10b. Menamų pajamų pripažinimo suvestinė.

9.10d Palūkanų pagal beprocentes paskolas pripažinimo žiniaraštis.

9.11 Mokesčių sumos

9.11b. Mokesčių sumų pripažinimo leidžiamais atskaitymais galimybių ir ribojimų suvestinė.

9.11d. Užsienio valstybėse sumokėto PVM žiniaraštis.

9.12 Nuostolių perkėlimas

9.12b. Mokestinių nuostolių perkėlimo galimybių ir ribojimų suvestinė.

9.12d. Nuostolių perkėlimo žiniaraščio šablonas.

9.13 Nuostolių perdavimas

9.13b. Mokestinių nuostolių perdavimo galimybių ir ribojimų suvestinė.

9.13d. Mokestinių nuostolių perdavimo galimybių ir ribojimų apskaitos žiniaraštis.

9.13e-1. Sutartis dėl mokestinių nuostolių perdavimo-priėmimo.

9.13e-2. Mokestinių nuostolių perdavimo-perėmimo aktas.

9.14 Parama

9.14b. Suteiktos paramos pripažinimo pelno mokesčio tikslais galimybių ir apribojimų suvestinė.

9.14c.-1. Paramos suvestinės priedai.

9.14c.-2 Paramos suvestinės priedai.

9.14d Suteiktos paramos apskaitos žiniaraštis.

9.14.e-1 Paramos sutartis.

9.14e -2 Darbų perdavimo-priėmimo aktas.

9.15 Pelno paskirstymas

9.15b. Pelno paskirstymo suvestinė.

9.15c-1 JA išmokėtų dividendų apmokestinimo taisyklių suvestinės 1 priedas.

9.15c-2 JA išmokėtų dividendų apmokestinimo taisyklių suvestinės 2 priedas.

9.15d. Dividendų išmokėjimo ir apmokestinimo žiniaraštis.

9.16 Rerezentacijos sąnaudos

9.16b. Rerezentacinių sąnaudų pripažinimo ir apmokestinimo suvestinė.

9.16d. Rerezentacijos sąnaudų apskaitos žiniaraštis.

9.16e-1 Įsakymas dėl rerezentacinio renginio.

9.16e-2 Rerezentacijos išlaidų nurašymo akto 1 pavyzdys.

9.16e-3 Rerezentacijos išlaidų nurašymo akto 2 pavyzdys.

9.17 Susijusių asmenų sandoriai

9.17b. Asocijuotų asmenų sandorio vertės koregavimo suvestinė.

9.17c-1 Susijusių asmenų atmintinė.

9.17d Asocijuotų asmenų tarpusavio sandorių apskaitos žiniaraštis.

9.18 Turto nurašymas

9.18b. Natūralios netekties nuostolių pripažinimo galimybių ir apribojimų suvestinė.

9.18d Atsargų nurašymo apskaitos ir apmokestinimo žiniaraštis.

9.18e-1 Prekių nurašymo aktas.

9.18e-2 IT nurašymo aktas.

9.19 Kiti pelno mokesčio objektai

9.20 Pelno mokesčio deklaracijos parengimo darbinė lentelė.

9.21 Pelno mokesčio deklaravimas ir pranešimai mokesčių administratoriui.

10. PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESTIS

10.1 Išskaitomas PVM pagal PVMĮ 96 str.

10.1b. Atvejų, kai pirkėjas privalo išskaityti ir sumokėti PVM už jam tiekiamas prekes ir teikiamas paslaugas pagal PVMĮ 96 str., suvestinė.

10.1d Išskaityto PVM pagal PVMĮ 96 str. apskaitos žiniaraštis.

10.1e PVM sąskaita faktūra dėl esminio pagerinimo.

10.1e 2 PVM sąskaita faktūra dėl statybos darbų.

10.2 Laikiniai išvežamų iš LT prekių žurnalai (privatomi).

10.2d-1 Išvežtinų iš Lietuvos prekių apdoroti registravimo žurnalo šablonas.

10.2d-2 Išvežtinų iš Lietuvos ir ES valstybėje laikinai naudojamų paslaugoms teikti prekių registravimo žurnalo šablonas.

10.2d-3 Ne ilgesniam kaip 24 mėnesių laikotarpiui į kitą ES valstybę išvežamų prekių registravimo žurnalo šablonas.

10.3 Laikiniai įvežamų į LT prekių žurnalai (privalomi)

10.3d-1 Į šalies teritoriją atgabentų prekių ir suteiktų paslaugų žurnalo šablonas.

10.3d-2 Į šalies teritoriją atgabentų prekių ir suteiktų paslaugų ir sunaudotų prekių žurnalo šablonas.

10.4 MARŽOS schema

10.4-1b Naudotų prekių PVM apmokestinimui maržos schemos taikymo suvestinė.

10.4-2b Turizmo paslaugų PVM apmokestinimui maržos schemos taikymo galimybių ir ribojimų suvestinė.

10.4d Prekių pardavėjo pirkimų-pardavimų žurnalo šablonas.

10.5 Mišri veikla

10.5b. PVM atskaitos mišrios veiklos atveju galimybių ir ribojimų suvestinė.

10.5d-1 Bendrosios paskirties pirkimo (importo) PVM apskaitos žiniaraštis.

10.5d-2 Ilgalaikio materialiojo turto, kurio pirkimo PVM atskaita tikslinama 5 metus, žiniaraštis.

10.5d-3 Ilgalaikio materialiojo turto, kurio pirkimo PVM atskaita tikslinama 10 metų, žiniaraštis.

10.5d-4 Metinės PVM deklaracijos parengimo žiniaraštis.

10.5e-1 Mišri veikla (prašymas).

10.6 Paslaugų įsigijimas iš užsienio

10.6b. Iš užsienio asmenų įsigytų paslaugų apmokestinimo PVM suvestinė.

10.6c 1 priedas paslaugų teikimo vietos nustatymas.

10.6d 1 Įsigytų paslaugų iš užsienio asmenų apskaitos ir apmokestinimo žiniaraščio šablonas PVM mokėtojui.

10.6d 2 Įsigytų paslaugų iš užsienio asmenų apskaitos ir apmokestinimo žiniaraščio šablonas ne PVM mokėtojui.

10.7 Prekių įsigijimas iš ES valstybių

10.7b Prekių įsigijimo iš ES valstybių suvestinė.

10.7d Įsigytų prekių iš ES valstybių apskaitos ir apmokestinimo žiniaraščio šablonas.

10.8 Prekių / paslaugų pardavimas ES pirkėjams

10.8b Prekių / paslaugų pardavimo ES pirkėjams suvestinė.

10.8d Prekių tiekimo ir paslaugų teikimo į ES valstybes nares apskaitos žiniaraštis.

10.9 PVM atskaitos tikslinimas

10.9b PVM atskaitos tikslinimo suvestinė.

10.9d 1 IMT PVM atskaitos tikslinimo dėl turto naudojimo paskirties pasikeitimo apskaitos žiniaraštis.

10.9d 2 IMT_PVM atskaitos tikslinimo dėl išregistravimo apskaitos žiniaraštis.

10.9e-1 Buhalterinė pažyma.

10.9e-2 Prekių nurašymo aktas.

10.10 PVM sąskaitų faktūrų registrai (privalomi)

10.10b. PVM sąskaitų faktūrų registrų tvarkymo ir jų duomenų teikimo VMI nuo 2016 10 01 išaiškinimų suvestinė.

10.10c. 1 priedas PVM sąskaitų faktūrų registrai.

10.10c 2 priedas Supaprastintos PVM sąskaitos faktūros rekvizitai.

10.10c 3 priedas Kreditinių ir debetinių PVM sąskaitų faktūrų privalomi rekvizitai.

10.10c 4 Dažniausiai pasitaikančios nuorodos PVM sąskaitose faktūrose.

10.11 Prekių ES žurnalai

10.11b. Prekių pristatymo į kitą ES valstybę narę, kad jos būtų pateiktos pagal pareikalavimą, apskaitos ir apmokestinimo reikalavimų suvestinė.

10.11d-1 Prekių, išvežtų į kitą ES valstybę narę, kad jos būtų pateiktos pagal pareikalavimą, apskaitos žurnalas.

10.11d-2 Prekių, pristatytų į Lietuvos Respubliką iš kitos ES valstybės narės.

10.12 Kiti PVM objektai**10.13 PVM deklaracijos parengimo darbinė lentelė****10.14. PVM deklaravimas ir pranešimai mokesčių administratoriui****11. GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESTIS****11.1 Automobilio naudojimo privatiems poreikiams.**

11.1b. Automobilio naudojimo privatiems poreikiams tenkinti apskaitos ir apmokestinimo suvestinė.

11.1c. Apmokestinamosios vertės ir pardavimo PVM apskaičiavimas, kai automobilį gyventojas naudoja ir asmeniniais tikslais.

11.1d. 2 Automobilio naudojimo privatiems poreikiams žiniaraštis.

11.2. Dividendai ir tantjemos.

11.2b. Fizinio asmens gautų dividendų ir tantjėmų, išmokėtų LR vieneto, apmokestinimo suvestinė.

11.2d.–1 Dividendų apskaičiavimo, išmokėjimo ir apmokestinimo apskaitos žiniaraštis.

11.2d.–2 Tantjėmų žiniaraščio šablonas.

11.2e Dividendų ir tantjėmų protokolas.

11.3 Dovanos ir prizai, įteikti darbuotojams ir jų šeimoms nariams.

11.3b Dovanų ir prizų darbuotojams suvestinė.

11.3d Darbuotojams įteiktų dovanų žiniaraštis.

11.3e Dovanos įteikimo aktas.

11.4 Dovanos ir prizai, įteikti ne darbuotojams.

11.4b Dovanų ir prizų ne darbuotojams suvestinė.

11.4d1 Dovanų ir prizų žiniaraštis.

11.4d2 Įteiktų dovanų žiniaraštis.

11.4e1 Dovanų ir prizų aktas.

11.4e2 Dovanų ir prizų aktas.

11.5 Draudimo įmokos darbuotojų naudai.

11.5b Įmokų darbuotojų naudai suvestinė.

11.5d Draudimo įmokų darbuotojo naudai apskaitos ir apmokestinimo žiniaraščio šablonas.

11.5e Sutarties dėl mokėjimo pagal gyvybės draudimo sutartį šablonas.

11.6 Palūkanos.

11.6b Fiziniams asmenims išmokėtų palūkanų pripažinimo, apmokestinimo ir deklaravimo suvestinė.

11.6d Palūkanų apskaitos ir apmokestinimo žiniaraštis.

11.6e Paskolos sutartis.

11.7 B klasės pajamos.

11_7b B klasės pajamų suvestinė.

11_7c B klasės pajamų suvestinės priedas.

11_7d 1 Gyventojams išmokėtų B klasės pajamų žiniaraštis.

11_7d 2 Išmokėtų B klasės pajamų kaupimo principu žiniaraštis.

11.8. Kiti GPM objektai.**11.9 Mėnesinės GPM deklaracijos GPM313 parengimo darbinė lentelė.****11.10. GPM deklaravimai ir pranešimai mokesčių administratoriui.****12. VSD IR PSD ĮMOKOS**

12b Valstybinio socialinio draudimo ir privalomojo sveikatos draudimo įmokų suvestinė.

13. NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESTIS

13b NTM apskaičiavimo suvestinė.

13d Nekilnojamojo turto apskaitos ir mokesčio apskaičiavimo žiniaraštis.

14. APLINKOS TARŠOS MOKESTIS

14.1b Mokesčio už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių apskaičiavimo ir deklaravimo suvestinė.

14.1c-1. Mokesčio už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių tarifai.

14.1c-2. Mokesčio už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių tarifų koregavimo koeficientai.

14.1c-3. Mokesčio už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių tarifų koeficientai.

14.1d Mokesčio už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių apskaičiavimo žiniaraštis.

Institucijų NAUJIENOS

LIETUVOS BANKO ŽINUTĖ KRIPTOTURTO PASLAUGŲ TEIKĖJAMS: LAUKIAME ATSAKINGO POŽIŪRIO IR KOKYBIŠKŲ PARAIŠKŲ

Lietuvos bankas intensyviai rengiasi kriptoturto paslaugų teikėjų licencijavimui. Šiuo metu Lietuvoje veikia daugiau kaip 300 šios srities įstaigų. Nuo kitų metų birželio kriptoturto paslaugų teikėjai veiklą vykdyti galės tik gavę Lietuvos banko išduotą licenciją.

„Esame pasirengę šiam iššūkiui, įskaitant ir sukauptą reikšmingą patirtį licencijuojant *FinTech* įstaigas. Stipriname pajėgumus ir esame pasirengę užtikrinti kokybišką ir sklandų licencijavimo procesą. To paties tikimės ir iš potencialių dalyvių“, – sako *Lietuvos banko Teisės ir licencijavimo departamento direktorius Arūnas Raišutis*.

Lietuvos bankas sieks užtikrinti, kad į kriptoturto rinką patektų tik brandūs šių paslaugų teikėjai. Iš pretendentų tikimasi, kad jie tinkamai atliks namų darbus: licencijos paraišką teiks gerai susipažinę su teisės aktais ir Lietuvos banko lūkesčiais (jie skelbiami viešai), o jų veikla atitiks aukščiausius standartus.

Kriptoturto paslaugų teikėjų veiklą reguliuoja Europos Sąjungos Reglamentas dėl kriptoturto rinkų (angl. *Regulation on Markets in Crypto-Assets*, MiCA reglamentas). Jis nustato konkrečius ir aiškius nepriekaištingos akcininkų ir vadovų reputacijos, finansinio akcininkų patikimumo, vadovų kompetencijos ir patirties reikalavimus. Jų atitikčiai licencijavimo metu bus skiriamas ypatingas dėmesys.

Kalbant apie investicijas į kriptoturto paslaugų sektorių, pasakytina, kad **Lietuvos bankas reikalaus atskleisti lėšų, kurios bus naudojamos įstaigos veiklai kapitalizuoti, kilmę, įskaitant finansuojančio asmens verslo istoriją**

ir finansavimo schemą, prašys ją pagrįsti dokumentais. Taip pat bus reikalaujama paaiškinti sudėtingų grupių struktūrą, o trūkstant skaidrumo ar pagrįstumo, bus prašoma struktūrą supaprastinti.

Lietuvos bankas bus reiklus ir vertindamas potencialių kriptoturto paslaugų teikėjų pasirengimą užtikrinti saugią ir patikimą veiklą šioje rinkoje. Tai apima ir teisinės aplinkos išmanymą, ir praktinį veiklos, ypač rizikų valdymo, supratimą. Licencijų siekiantys kriptoturto paslaugų teikėjai turės konkrečiomis priemonėmis įrodyti, kad jų veikla bus stabili ir tvari.

Licencijos nebus išduodami fiktyvioms, realios veiklos neketinančioms vykdyti (angl. *empty shell*) **įmonėms**, taip pat pareiškėjams, kurie nepateiks prašomos informacijos arba teiks neišsamią, neteisingą, klaidinančią informaciją.

Lietuvos bankas ragina dabar savo paslaugas siūlančius kriptoturto paslaugų teikėjus dėl licencijos išdavimo kreiptis tik objektyviai įsivertinus, ar jie atitinka reikalavimus ir turi realių galimybių gauti licenciją. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad licenciją gavę rinkos dalyviai privalės vykdyti veiklos leidimo išdavimo reikalavimus visą savo veiklos laikotarpį.

Nusprendusios siekti kriptoturto paslaugų licencijos ir toliau tęsti veiklą, **įmonės turėtų nedelsti ir jau nuo 2024 m. gruodžio 30 d. teikti paraiškas Lietuvos bankui**. Pareiškėjai, kurie yra tinkamai pasirengę licencijavimo procesui, paraiškas išankstiniam vertinimui gali teikti ir anksčiau, nelaukdami metų pabaigos. ☘

UAB „PAČIOLIS“ EKSPERTŲ KONSULTACIJOS

❖ KLAIDINGŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ TEIKIMAS JURIDINIŲ ASMENŲ REGISTRUI

Juridinių asmenų registrai (JAR) pateiktose 2023 m. finansinėse ataskaitose aptikta klaida – balanse nepagrįstai parodytas turtas (įranga), kurio įmonė negavo, ir kartu padidinta išsipareigojimų vertė. Ar galime šią klaidą ištaisyti pateikdami patikslintas finansines ataskaitas JAR?

Pakoregavus Juridinių asmenų registro nuostatus (LRV 2015 12 09 nutarimas Nr. 1292), buvo įteisinta galimybė anuluoti Juridinių asmenų registrai pateiktas finansines ataskaitas. Tiesa, pagal minėtų nuostatų 127⁴ punktą, prašymą anuluoti jau pateiktas finansines ataskaitas įmonės galės pateikti tik tuo atveju, jeigu klaida buvo padaryta teikiant duomenis JAR. Be to, minėtų nuostatų 127⁵ punkte nurodyta, kad toks prašymas *negali būti susijęs su parengtų atskaitomybės dokumentų turiniu*. Vadinasi, jeigu klaida padaryta sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, ji galės būti ištaisyta tik rengiant vėlesnio laikotarpio, t. y. 2024 m., finansines ataskaitas. Klaidos taisymo būdus nustato 7-asis VAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įvertinimų keitimas ir apskaitos klaidų taisymas“.

Pažymėtina, kad minėtas JAR nuostatų pakeitimas įsigalios tik 2025 m. sausio 15 d., todėl anksčiau Registrų centras nepriims net ir motyvuotų prašymų anuluoti finansines ataskaitas. Be to, pagal šių nuostatų 127⁴ punktą, *gali būti anuliuojamas einamųjų ir praėjusių finansinių metų atskaitomybės dokumentų pateikimas*. Vadinasi, 2025 m. įsigaliojus aptariamai nuostatai, anuluoti 2023 m. finansinių ataskaitų jau nepavyks.

❖ TĖVYSTĖS ATOSTOGOS

Gimus vaikui, darbuotojas tą pačią dieną parašė prašymą dėl tėvystės atostogų. Ar darbuotojas privalo tokį prašymą teikti iš anksto?

Darbo kodekso 133 straipsnis nustato, kad gimus vaikui darbuotojams suteikiamos trisdešimties kalendorinių dienų trukmės tėvystės atostogos, kurios gali būti skaidomos ne daugiau kaip į dvi dalis. Šios atostogos suteikiamos bet kuriuo laikotarpiu nuo vaiko gimimo, iki vaikui sukanka vieni metai. Darbo kodekso 24 straipsnis nustato: įgyvendindami savo teises ir vykdydami pareigas, darbdaviai ir darbuotojai privalo veikti sąžiningai, bendradarbiauti, nepiktnaudžiauti teise. Darbo teisių įgyvendinimas ir pareigų vykdymas neturi pažeisti kitų asmenų teisių ir įstatymų saugomų interesų. Kiekviena iš šalių privalo vengti interesų konflikto, turi siekti bendros darbdavio ir darbuotojo ar visų darbuotojų gerovės, darnių darbo santykių ir ginti kitos darbo sutarties šalies teises ir interesus.

Darbo kodeksas nereglamentuoja tėvystės atostogų suteikimo tvarkos. Tai **gali būti aprašyta įmonės vidaus dokumentuose**. Suprantama, kad iš anksto ne visada pavyksta nuspręsti, kada eiti tėvystės atostogų. Kitaip tariant, darbuotojas neprivalo, bet gali iš anksto bent apytiksliai pranešti, kada norės pasinaudoti teise į tėvystės atostogas. **Darbdavys privalo suteikti atostogas darbuotojo prašyme nurodytu laikotarpiu.**

*Neauklėk vaikų, vis tiek jie
bus panašūs į tave.
Auklėk save.
Anglų patarlė*

VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS SPECIALISTŲ KONSULTACIJOS

❖ Kas laikoma nevyriausybine organizacija?

2024-11-18 registracijos numeris KM3268

Pagal Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymą (NVPOĮ), nevyriausybė organizacija suprantama kaip „nuo valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų valdymo nepriklausomas savanoriškumo pagrindais įsteigtas visuomenės ar jos grupės naudai veikiantis viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas nėra siekti politinės valdžios arba įgyvendinti vien tik religinius tikslus.“

❖ Kurios organizacijos nelaikomos nevyriausybėmis organizacijomis ir nuo 2025 metų negalės gauti 1,2 proc. paramos?

Registracijos numeris KM3269

Pagal Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo (NVPOĮ) nuostatas, nevyriausybėmis organizacijomis nelaikomi:

- juridiniai asmenys, kurių daugiau negu 1/3 dalyvių yra juridiniai asmenys, nesantys nevyriausybėmis organizacijomis arba religinėmis bendruomenėmis ar bendrijomis;
- juridiniai asmenys, kurių dalyviai – juridiniai asmenys, nesantys nevyriausybėmis organizacijomis arba religinėmis bendruomenėmis ar bendrijomis, turi daugiau negu 1/3 balsų visuotiniame dalyvių susirinkime;
- politinės partijos;
- profesinės sąjungos, darbdavių organizacijos ir jų susivienijimai;
- organizacijos, kuriose narystė privaloma tam tikros profesijos atstovams;
- sodininkų bendrijos, daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijos, kiti nekilnojamojo turto bendro valdymo tikslais įsteigti juridiniai asmenys;
- šeimos;
- nuolatinės arbitražo institucijos.

❖ Ar religinės bendruomenės ar bendrijos, religiniai centrai gali būti priskiriami nevyriausybėmis organizacijoms?

Registracijos numeris KM3270

Religinės bendruomenės ar bendrijos, religiniai centrai gali būti priskiriami nevyriausybėmis organizacijoms, jeigu atitinka Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme (NVPOĮ) nustatytus reikalavimus ir jiems Juridinių asmenų registre (JAR) suteikta nevyriausybines organizacijos žyma, tačiau jiems netaikoma prievolė įgyti paramos gavėjo statusą. ☘

Per savaitę priimtų svarbiausių naujų norminių aktų ir jų pakeitimų apžvalga

Per savaitę paskelbti **136** nauji teisės aktai, **28** iš jų aktualūs buhalteriams.

Čia pateiktas tik pakeitimų sąrašas.

Visus teisės aktų pakeitimus su jų paaiškinimais rasite

MOKESČIŲ, APSKAITOS IR TEISĖS REGLAMENTŲ NAUJIIENLAIŠKYJE.

Prenumeruokite ir viską turėsite.

Štai keletas teisės aktų pakeitimų apžvalga: ↓

DARBO SANTYKIAI IR DARBO GINČAI

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymo „**Dėl Leidimų laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje užsieniečiams išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo**“ (2019 07 08 Nr. 1V-615, 2015 05 06 Nr. 1V-367 nauja redakcija) naujausias pakeitimas 2024 11 15 Nr. 1V-675

Keičiamas Leidimų laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje užsieniečiams išdavimo tvarkos aprašo 17 punktą, kuriame nustatoma, kad prašymas pakeisti leidimą pateikiamas likus ne mažiau kaip 1 darbo dienai iki užsieniečio turimo leidimo laikinai gyventi galiojimo pabaigos, bet ne anksčiau kaip prieš 6 mėnesius. Šis reikalavimas netaikomas JK piliečiams ir jų šeimos nariams.

Įsakymas įsigaliojo 2024 m. lapkričio 16 d.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymo „**Dėl Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo**“ (2018 05 09 Nr. A1-202, 2006 11 13 Nr. A1-306 nauja redakcija) naujausias pakeitimas 2024 11 21 Nr. A1-782

Keičiami Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatai, kuriuose nustatomi svarbiausi Užimtumo tarnybos veiklos tikslai: teikti pasiūlymus dėl plėtros programų ir jas derinti; planuoti lėšas tęstinėms ir pažangos priemonėms įgyvendinti; taip pat nustatoma Užimtumo tarnybos teisė gauti iš Valstybės duomenų agentūros, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, ministerijų, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, nevyriausybinų organizacijų, kitų juridinių ir fizinių asmenų informaciją bei duomenis, reikalingus jos funkcijoms vykdyti; yra ir kitų pakeitimų.

Įsakymas įsigaliojo 2024 m. lapkričio 22 d.

Kai kurie keitimai įsigaliojo 2024 m. gruodžio 1 d.

MOKESTIS UŽ APLINKOS TERŠIMĄ

Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo (2020 06 25 Nr. XIII-3158, 2002 01 22 Nr. IX-720 nauja redakcija) naujausias pakeitimas 2024 11 12 Nr. XIV-3118

Keičiami Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 9 straipsnio „Mokesčio apskaičiavimas, deklaravimas ir sumokėjimas“ 5 dalies 6 ir 7 punktai, kuriuose nustatoma, kokia tvarka sumokamas mokestis už aplinkos teršimą iš žemės ūkio veiklai naudojamų ne keliais judančių mechanizmų.

Įstatymas įsigalioja 2025 m. liepos 1 d.

MOKĖJIMAI IR ATSISKAITYMAI

Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo (2018 04 17 Nr. XIII-1092, 2016 06 30 Nr. XII-2561 nauja redakcija) naujasias pakeitimas 2024 11 12 Nr. XIV-3094

Keičiamos Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 9 straipsnio „Teisė naudotis mokėjimo sistemomis“ 4 ir 5 dalys, įstatymas papildomas 9¹ straipsniu „Dalyvavimo nustatytoje mokėjimo sistemoje sąlygos“, keičiamos 81 straipsnio „Baudos“ 1 ir 2 dalys, kuriose nustatomos baudos juridiniams asmenims, nauja redakcija išdėstomas įstatymo priedas „Įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai“.

Įstatymas įsigalioja 2025 m. balandžio 9 d.

Lietuvos Respublikos atsiskaitymų baigtinumo mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemose įstatymo (2011 06 07 Nr. XI-1428, 2003 06 05 Nr. IX-1597 nauja redakcija) naujasias pakeitimas 2024 11 12 Nr. XIV-3093

Lietuvos Respublikos atsiskaitymų baigtinumo mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemose įstatymo 2 straipsnyje „Pagrindinės šio įstatymo sąvokos“ pateikiami elektroninių pinigų įstaigos, finansų maklerio įmonės, įstaigos, kredito įstaigos, mokėjimo įstaigos, priežiūros institucijos ir sistemos dalyvio apibrėžimai. Netenka galios 4 straipsnio „Reikalavimai sistemoms“ 2 dalis ir 5 straipsnio „Sistemų registravimas“ 2 dalies 1 punktas. Nauja redakcija išdėstomas įstatymo priedas „Įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai“.

Įstatymas įsigalioja 2025 m. balandžio 9 d.

Lietuvos Respublikos mokėjimo įstaigų įstatymo (2018 04 17 Nr. XIII-1093, 2009 12 10 Nr. XI-549 nauja redakcija) naujasias pakeitimas 2024 11 12 Nr. XIV-3095

Keičiamas Lietuvos Respublikos mokėjimo įstaigų įstatymo 17 straipsnio „Mokėjimo paslaugų vartotojų lėšų apsaugos reikalavimai“ 1 dalies 1 punktas, įstatymas papildomas 21¹ straipsniu „Mokėjimo paslaugų teikimo veiklos nutraukimo planas“, nauja redakcija išdėstomas įstatymo priedas „Įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai“.

Įstatymas įsigalioja 2025 m. balandžio 9 d.

SAVAITINIS ELEKTRONINIS LEIDINYS MOKESČIŲ, APSKAITOS IR TEISĖS REGLAMENTŲ NAUJENLAIŠKIS

Visų buhalteriams aktualių teisės aktų pakeitimų išsamią apžvalgą ir pačius pakeistus reglamentus rasite elektroniniame leidinyje MOKESČIŲ, APSKAITOS IR TEISĖS REGLAMENTŲ NAUJENLAIŠKIS.

Naujienlaiškis siunčiamas kiekvieną trečiadienį.

Savaitraščio „Buhalterija“ prenumeratoriai Naujienlaiškį gali įsigyti tik už ~~49~~ € 39 € (su PVM).

Tai tik 11 centų per dieną – ir VISUS METUS BŪSITE RAMŪS!

Kreipkitės tel. (0 5) 2700 636, el. paštu savadai@paciolis.lt arba www.paciolis.lt

Lietuvos Respublikos elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo (2018 04 17 Nr. XIII-1094, 2011 12 22 Nr. XI-1868 nauja redakcija) naujaušias pakeitimas 2024 11 12 Nr. XIV-3096

Keičiama Lietuvos Respublikos elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo 11 straipsnio „Elektroninių pinigų įstaigos pavadinimas, teisinė forma ir buveinė. Elektroninių pinigų įstaigos veiklą reglamentuojantys teisės aktai“ 5 dalis, keičiamas 25 straipsnio „Lėšų, gautų iš elektroninių pinigų turėtojų už leistus elektrinius pinigus, apsaugos reikalavimai“ 1 dalies 1 punktas, įstatymas papildomas 27¹ straipsniu „Elektroninių pinigų leidimo veiklos nutraukimo planas“, nauja redakcija išdėstomas įstatymo priedas „Įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai“.

Įstatymas įsigalioja 2025 m. balandžio 9 d.

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMAS

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko įsakymas „**Dėl Informacijos, būtinos tarptautiniams bendradarbiavimo išipareigojimams dėl apsikeitimo informacija apie tarptautinių įmonių grupių pateiktas ataskaitas įgyvendinti, pateikimo taisyklių patvirtinimo**“ (2024 11 20 Nr. VA-90, 2017 05 31 Nr. VA-47 nauja redakcija)

Naujos redakcijos Informacijos, būtinos tarptautiniams bendradarbiavimo išipareigojimams dėl apsikeitimo informacija apie tarptautinių įmonių grupių pateiktas ataskaitas įgyvendinti, pateikimo taisyklės nustato Lietuvos Respublikoje reziduojančių ir (arba) veikiančių tarptautinių įmonių grupėms (TĮG) priklausančių asmenų ir kitų subjektų, jeigu jie apibrėžti kaip subjektai, ataskaitas teikiantys pagal šias Taisykles ir (arba) pagal tarptautines sutartis ar susitarimus dėl informacijos apie TĮG dalyvius mainų, ataskaitų apie TĮG pateikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos tvarką.

Įsakymas įsigaliojo 2024 m. lapkričio 21 d.

Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus įsakymas „**Dėl Mokesčių mokėtojų mokestinės nepriemokos muitinėje perėmimo tvarkos aprašo patvirtinimo**“ (2024 11 19 Nr. 1BE-956)

Tvirtinamas Mokesčių mokėtojo mokestinės nepriemokos muitinėje perėmimo tvarkos aprašas reglamentuoja trečiojo asmens teisės perimti mokesčių mokėtojo mokestinę nepriemoką Lietuvos Respublikos muitinėje įgyvendinimo tvarką.

Įsakymas įsigaliojo 2024 m. lapkričio 21 d.

VIEŠIEJI PIRKIMAI

Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (2017 05 02 Nr. XIII-327, 2005 12 22 Nr. X-471 nauja redakcija) naujaušias pakeitimas 2024 11 12 Nr. XIV-3149

Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnis „Tiekėjo pašalinimo pagrindai“ papildomas 2¹ dalimi, kurioje nustatoma, kad perkančioji organizacija pašalina tiekėją iš pirkimo procedūros, jeigu tiekėjas yra neatlikęs jam paskirtos baudžiamojo poveikio priemonės – uždraudimo juridiniam asmeniui dalyvauti viešuosiuose pirkimuose. Keičiama to paties straipsnio 12 dalis, kurioje nustatomi pašalinimo pagrindas ir laikotarpis.

Įstatymas įsigalioja 2025 m. vasario 1 d.

Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo (2018 12 20 Nr. XIII-1860, 2011 06 21 Nr. XI-1491 nauja redakcija) naujaušias pakeitimas 2024 11 12 Nr. XIV-3148

Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo 34 straipsnio „Sąlygos, kuriomis draudžiamas ir ribojamas tiekėjų dalyvavimas pirkime“ 1 dalis papildoma

2¹ punktu, kuriame nustatoma, kad perkančioji organizacija atmeta paraiškas ir pasiūlymus dėl tiekejo (juridinio asmens), kuris yra neatlikęs jam paskirtos baudžiamąjį poveikio priemonės – uždraudimo juridiniam asmeniui dalyvauti viešuosiuose pirkimuose.

Įstatymas įsigalioja 2025 m. vasario 1 d.

Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymo „Dėl Registracijos Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2017 06 07 Nr. 1S-81) naujausias pakeitimas 2024 11 19 Nr. 1S-178

Naujos redakcijos Registracijos Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje tvarkos aprašas nustato sąlygas, kuriomis Viešųjų pirkimų tarnyba suteikia teisę tapti registruotu Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos (CVP IS) naudotoju, taip pat nustato CVP IS naudotojo teises, pareigas ir atsakomybę.

Įsakymas įsigaliojo 2024 m. lapkričio 21 d.

Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymas „Dėl Naudojimosi Centrine viešųjų pirkimų informacine sistema taisyklių patvirtinimo“ (2024 11 19 Nr. 1S-177, 2017 12 28 Nr. 1S-181 nauja redakcija)

Naujos redakcijos Naudojimosi Centrine viešųjų pirkimų informacine sistema taisyklės nustato Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos (CVP IS) naudotojo teises, pareigas ir atsakomybę, Viešųjų pirkimų tarnybos teises ir pareigas, taip pat pasiūlymo šifravimo tvarką.

Įsakymas įsigaliojo 2024 m. lapkričio 21 d.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo „Dėl Projekto konkurso organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (2017 08 22 Nr. D1-671) naujausias pakeitimas 2024 11 20 Nr. D1-396

Keičiamos Projekto konkurso organizavimo taisyklės, kuriose pateikiamas projekto konkurso apibrėžimas, nustatoma perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto bendravimo ir keitimosi informacija, įskaitant skelbimo apie projekto konkursą, projekto konkurso planų ir projektų pateikimą, tvarka.

Įsakymas įsigaliojo 2024 m. lapkričio 21 d.

BIUDŽETINĖS ĮSTAIGOS

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko įsakymo „Dėl Su valstybei perduoto (perduotino) turto perėmimu, apskaitymu, saugojimu, realizavimu, gražinimu ir pripažinimu atliekomis susijusių dokumentų formų ir jų užpildymo taisyklių patvirtinimo“ (2011 05 25 Nr. VA-61) naujausias pakeitimas 2024 11 18 Nr. VA-89

Nauja redakcija išdėstomi Su valstybei perduoto (perduotino) turto perėmimu, apskaitymu, saugojimu, realizavimu, gražinimu ir pripažinimu atliekomis susijusių dokumentų formų užpildymo taisyklių 1 priedas „Motorinės transporto priemonės būklės aprašymo ir realizavimo kainos mažinimo dydžių (kai transporto priemonės kaina yra mažesnė nei 3 000 eurų) formos pavyzdys“ ir 2 priedas „Motorinės transporto priemonės būklės aprašymo ir realizavimo kainos mažinimo dydžių (kai transporto priemonės kaina yra lygi 3 000 eurų arba didesnė) formos pavyzdys“.

Įsakymas įsigaliojo 2024 m. lapkričio 19 d.

– Kai buvai Niujorke, ar neturėjai problemos dėl savo anglų kalbos?
– Aš? Ką tu! Va amerikiečiai tai turėjo...

Teisėto darbo su vaikais

QR KODAS

Nuo šių metų lapkričio 1 d. visi asmenys, dirbantys ar vykdantys bet kokią veiklą ar planuojantys dirbti ar vykdyti bet kokią veiklą su vaikais, privalės turėti Teisėto darbo su vaikais kodą (QR kodą), patvirtinanti, kad asmuo nėra teistas už seksualinio pobūdžio nusikaltimus prieš vaikus ar suaugusius, taip pat už kitus tyčinius sunkius ir labai sunkius nusikaltimus. Šis QR kodas pakeis iki šiol privalomas pažymas iš Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro (ĮKNR) dėl asmens neteistumo (šių ĮKNR pažymų nebėlika).

QR kodo reikia visiems asmenims be išimties, jeigu jie dirba ar vykdo bet kokią veiklą socialines, švietimo, sporto, kultūros, sveikatos priežiūros paslaugas vaikams teikiančiose įstaigose, organizacijose ir institucijose. Kitais atvejais – jeigu asmens darbas ar bet kokia kita veikla yra susijusi su tiesioginiais ir reguliariais kontaktais su vaikais.

QR kodą bus galima gauti nemokamai, pateikus prašymą Informatikos ir ryšių departamentui

prie Vidaus reikalų ministerijos (IRD) per specialiai kuriamą elektroninių paslaugų portalą. **Pirmuosius QR kodus asmenys galės sugeneruoti šių metų gruodžio antrojoje pusėje.**

Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo nuostatos, kurios reikalauja turėti QR kodą, įsigaliojusios nuo š. m. lapkričio 1 d., numato ir tam tikras pereinamąsias nuostatas. Tai reiškia, kad **asmenys QR kodą turės išsiimti iki 2025 m. sausio 31 dienos.** Darbdaviams numatyta, kad jie turi patikrinti visus pas save dirbančius, teikiančius paslaugas, savanoriaujančius ar kitokią veiklą atliekančius asmenis, jeigu tai susiję su tiesioginiais ir reguliariais kontaktais su vaikais, o socialines, švietimo, sporto, sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiose įstaigose, įmonėse ir organizacijose – visais atvejais (turės būti patikrinti visi asmenys, nepaisant jų darbo ir ar kitos veiklos pobūdžio) – iki 2025 m. balandžio 30 dienos.

Parengta pagal Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos inf.

Svečiai gali „pavaišinti“ VIRUSAIS: kodėl namuose būtinas „ŠLEPEČIŲ WI-FI“

Per šventes apsilankę svečiai gali atsinešti nelauktų dovanų. Vos prisijungę prie namų „Wi-Fi“ tinklo, jų išmanieji telefonai mūsų įrenginius gali apkrėsti virusais, o privačią informaciją ir patys nežinodami gali perduoti sukčiams. Geriausias būdas apsisaugoti – sukurti atskirą „Wi-Fi“ tinklą. Pasak „Telia“ ekspertų, tą šiandien leidžia kiekvienas modernus maršruto parinktuvas, o pats procesas trunka vos kelias minutes.

„Net su artimiausiais žmonėmis nesidaliname dantų šepetėliais ir rankšluosčiais, o svečiams dažniausiai turime atskirą šlepečių porą. Lygiai taip pat reikėtų elgtis ir su namų internetu. „Šlepečių Wi-Fi“ izoliuoja svečių veiklą nuo asmeninės skaitmeninės erdvės, užtikrindamas prietaisų saugumą ir neleisdamas lankytojams matyti, ką veikiate internete. **Toks papildomas tinklas taip pat gali būti naudingas turintiems vaikų ar menkai apsaugotų išmaniųjų namų prietaisų**“, – teigia „Telia“ *Technologijų vadovas Andrius Šemeškevičius*.

Be to, į svečių tinklą namuose ekspertas rekomenduoja įtraukti ir visus namų daiktų interneto įrenginius: siurblius, kameras ir panašiai. **Šeimos nuotraukų archyvas kompiuterinėje debesijoje turėtų būti prieinamas tik šeimos nariams skirtame tinkle.**

Svečių prašymas pasidalinti „Wi-Fi“ slaptažodžiu neretai pasigirsta vos peržengus namų slenkstį. Prisijungus prie pagrindinio namų tinklo, lankytojui arba jo įrenginiui užgrobusiam sukčiui atsiveria teorinės

■ Kiekvieną svetimą įrenginį namų tinkle reikėtų vertinti kaip potencialų pavojų, nepaisant to, kas jo savininkas.

galimybės matyti, kokiose svetainėse lankotės, kiek laiko jose praleidžiate, o jeigu interneto puslapis nenaudoja saugaus HTTPS – netgi pasiekti slaptažodžius ir mokėjimo duomenis.

Namų Wi-Fi slaptažodis – raktas į asmeninį gyvenimą

Prieiga prie namų „Wi-Fi“ sudaro galimybes atakuoti kitus prie tinklo prisijungusius prietaisus. Spausdintuvai, siurbliai robotai, stebėjimo kameros ir kiti įrenginiai įprastai nėra gerai apsaugoti, todėl yra nesunkiai apkrečiami virusais. Pastarieji gali nepastebimai perimti įrenginių kontrolę, leisdami programišiams stebėti namus, deaktivuoti įvairias funkcijas ar atlikti kitus žalingus veiksmus.

Be to, kenkimo programos turimus daiktus gali nepastebimai įtraukti į milijonus panašių įrenginių skaičiuojančius tinklus, dar vadinamus „botnetais“. Tokių užgrobtų prietaisų „armijos“ įprastai naudojamos paskirstytosioms paslaugų trikdymo (angl. *Distributed Denial of Service, DDoS*) atakoms, kuriomis nusikaltėliai bando sutrikdyti bankų, valstybinių institucijų ir kitų organizacijų veiklą.

„Šlepečių Wi-Fi“ izoliuoja svečių veiklą nuo asmeninės skaitmeninės erdvės, užtikrindamas prietaisų saugumą ir neleisdamas lankytojams matyti, ką veikiate internete.

„Esame linkę pasitikėti artimais žmonėmis arba nemanome, kad jie galėtų įgyvendinti nusikalstamas veiklas. Vis dėlto svarbu suprasti, kad atakos gali įvykti be jų žinios – per neapdairiai atsiųstą el. pašto prisegtuką, paspausią internetinę nuorodą ar kitaip užkrėstą svečio išmanųjį telefoną, planšetę ar kompiuterį. Kitaip tariant, kiekvieną svetimą įrenginį namų tinkle reikėtų vertinti kaip potencialų pavojų, nepaisant to, kas jo savininkas“, – akcentuoja A. Šemeškevičius.

Daugiau patogumo

Net ir atmetus saugumo aspektą, atskiras „Wi-Fi“ tinklas turi kitą ryškų privalumą – juo daug patogiau naudotis. Ar kada susimąstėte, kiek laiko trunka visiems svečiams padiktuoti pagrindinio „Wi-Fi“ tinklo slaptažodį? Vien tai gali būti nemažas iššūkis, ypač jeigu slaptažodis sudėtingas arba nenorite jo viešinti.

Atskiras tinklas suteikia interneto prieigą be papildomų rūpesčių. Pavyzdžiui, svečių „Wi-Fi“ galite pavadinti „Wi-Fi po eglute“, „Grinčas pavogė Wi-Fi“ ar „Kalėdų dvasia“, parinkite paprastesnį slaptažodį. Jeigu nenorite atskirai kartoti prisijungimo duomenų, galite sugeneruoti specialų QR kodą – svečiams teliks jį nuskenuoti ir patvirtinti prisijungimą prie svečių tinklo. QR kodą galite sugeneruoti tiek išmanojo „Wi-Fi“ nustatymuose, tiek pasinaudodami „QR Creator“ arba „QR Maker“ programėlėmis.

„Šlepečių Wi-Fi“ taip pat padės tiems, kurių internetas nėra labai greitas arba turi duomenų limitą. Konfigūruojant svečių tinklą, dažnai galima nustatyti tam tikrą greitaveikos ribojimą. Jeigu svečio įrenginys pradės siųsti programėlių ar programinės įrangos atnaujinimus, interneto kokybė nesuprastės tiek, kad kambaryje nustotų groti internetu transliuojama muzika ar užstrigtų šventinis filmas“, – pataria „Telio“ atstovas.

Be to, svečių tinklas praverčia net tada, kai namuose nėra lankytojų. **Jeigu turite vaikų, konfigūruodami svečių tinklą, galite nustatyti turinio filtrus ir naudojimosi valandas.**

Kaip patiems sukurti svečių „Wi-Fi“ tinklą?

Daugeliui gali atrodyti, kad atskiro tinklo sukūrimas yra sudėtinga užduotis. Vis dėlto šiuolaikiniai maršruto parinktuvai siūlo labai paprastus sprendimus, kurie leidžia tai padaryti vos per kelias minutes. Naujausius „Telio“ maršruto parinktuvus turintys klientai namų tinklą gali sukurti labai paprastai prisijungę per „Telio Smart Connect“ programėlę.

Daugumoje kitų maršruto parinktuvų yra įdiegta svečių „Wi-Fi“ (angl. *Guest Network*) funkcija, kuri leidžia atskirti pagrindinį tinklą nuo svečių tinklo be jokios papildomos įrangos.

Norėdami sukurti svečių tinklą:

■1. Prisijunkite prie savo maršruto parinktuvo valdymo konsolės. Tai padarysite įrašę jo IP adresą į naršyklės paieškos laukelį ir administratoriaus prisijungimo duomenis (ši informacija nurodoma ant maršruto parinktuvo lipduko).

■2. Prisijungę ieškokite nustatymų skyriaus, susijusio su svečių „Wi-Fi“. Tai dažniausiai randama „Wireless Settings“ arba „Guest Network“ skyrelyje.

■3. Įjunkite svečių tinklo parinktį ir suteikite jam pavadinimą. Pavadinimas gali būti originalus, pavyzdžiui, „Marcipaninis ryšys“.

■4. Nustatykite tinkamą slaptažodį. Pasirinkite WPA3 ar WPA2 šifravimą, o pačiame slaptažodyje naudokite didžiąsias ir mažąsias raides, skaičius ir bent vieną kitą simbolį.

■5. Jeigu norite, apribokite svečių tinklo veikimo laiką arba srauto spartą. Tai galite padaryti toje pačioje administratoriaus konsolėje.

Jeigu maršruto parinktuvas neturi svečių tinklo funkcijos, galite pabandyti atnaujinti programinę įrangą arba įsigyti modernesnę įrenginį.

UAB „INK agency“ inf.

Šventinių pirkinių maratonui įsibėgėjant: KAIP SUVALDYTI IŠLAIDAS IR SUTAUPYTI

Artėjant Kalėdoms, gyventojai pradeda galvoti apie šventinius pirkinius ir dovanas. Šiaulių banko privačių klientų paslaugų vadovė dr. Dalia Kolmatsui sako, kad šventiniu laikotarpiu išlaikyti finansinį balansą padeda tinkamas planavimas ir finansinė drausmė.

Prioritetas – turimiems įsipareigojimams

Anot dr. Dalios Kolmatsui, kad ir kaip per šventes norėtusi sau ir artimiesiems suteikti kuo daugiau džiaugsmo gausiomis dovanomis ir

dosniu šventiniu stalu, svarbu nepamiršti visų kitų finansinių įsipareigojimų, o pirkinius planuoti pagal galimybes ir tvaraus finansų valdymo principus.

„Planuojant šeimos ar asmeninius finansus, dažnai rekomenduojama taikyti **50–30–20 taisyklę**. Tai reiškia, kad pusė mėnesio pajamų turėtų tekti būtinosioms išlaidoms, tokioms kaip paskolų įmokos, mokesčiai už komunalines paslaugas ir maistas. 30 proc. pajamų svarbu nusimatyti įvairioms kintamosioms išlaidoms ir reikmėms, kurių atsiranda kiekvieną mėnesį. Joms priskirtinos ir išlaidos kalėdinėms dovanoms. **Likusią pajamų dalį reikėtų skirti taupymui ar investavimui.** Tokios proporcijos užtikrina tvarius finansus“, – pažymi dr. Dalia Kolmatsui.

Finansinės drausmės pagrindas – planavimas

„Biudžeto viršijimą daugeliu atvejų lemia neplanuoti pirkiniai. Vadinasi, **planavimas yra finansinės drausmės pagrindas**. Kalėdinių pirkinių į parduotuves geriausia vykti susidarius reikiamų prekių ar produktų sąrašą ir iš anksto pasidomėjus, kur tam tikrų dalykų galima įsigyti pigiau. Be abejo, prekybos centruose ir

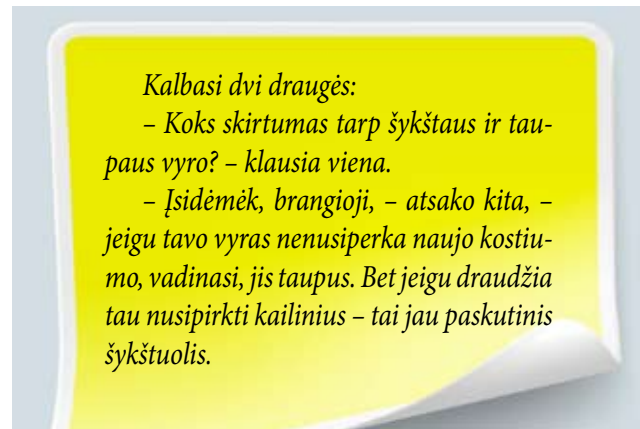
Finansinį spaudimą ir stresą prieš šventes galima sumažinti paprasčiausiai nepamirštant Kalėdų esmės ir prasmės – buvimo su artimaisiais, bendravimo.

el. parduotuvėse šventiniu laikotarpiu pirkėjus pasitinka tikra specialių pasiūlymų ir nuolaidų lavina, todėl dažnai tikrai sunku atsisipirti spontaniškiems pirkiniams. Vis dėlto reikėtų gerai pasverti, ar su nuolaidomis išsigyjamų dalykų tikrai reikia. Žinoma, nuolaidų medžioklė gali būti taupymo strategijos dalis, tačiau svarbu, kad specialūs pasiūlymai netaptų priežastimi išlaidauti“, – pažymi dr. D. Kolmatsui.

Neverta laukti paskutinės minutės

Pasak finansų ekspertės, tikimybė viršyti šventinių pirkinų biudžetą didėja tada, kai apsiperkama paskutinę minutę. Tuomet nebelineka laiko planavimui ar geresnių pasiūlymų paieškoms: neradus reikiamų dovanų, perkamos pirmos pasitaikiusios ir dažnai brangesnės. **Per vėlai sugalvojus dovanas užsakyti internetu, jos gali neatkeliuoti laiku, todėl gali tekti ieškoti alternatyvų.**

„Pirkinį planuojant iš anksto, galima geriau paskirstyti išlaidas. Pavyzdžiui, dalį dovanų galima išsigyti anksčiau, taip sumažinant finansinį spaudimą gruodį, kai išlaidos įprastai yra didžiausios. Apsiperkant paskutinę minutę, nebėra laiko per daug galvoti, todėl išauga spontaniškų pirkinų ir didesnių išlaidų tikimybė“, – pažymi dr. D. Kolmatsui.

Daugiau ir brangiau nereikia šventiškiau

Anot ekspertės, finansinį spaudimą ir stresą prieš šventes galima sumažinti paprasčiausiai nepamirštant Kalėdų esmės ir prasmės – buvimo su artimaisiais, bendravimo. Materialios dovanos tėra antraeilis dalykas.

„Kartais nuoširdžiai dovanojama smulkmena yra daug prasmingesnė nei labai brangūs dalykai. Planuojant šventinį biudžetą, nebūtina orientuotis į prabangias dovanas. Su artimaisiais galima iš anksto sutarti dėl dovanojamų dovanų vertės. Trumpiau tariant, kad kitų metų nereikėtų pasitikti ištuštėjusiomis kišenėmis ar net skolomis, svarbu nepersistengti“, – pažymi dr. D. Kolmatsui.

UAB „INK agency“ inf.

Gintautas Deveikis: tos vidutinės įmonės, kurios dėl padidintų rodiklių šiais metais bus priskirtinos mažų įmonių kategorijai, turės sudaryti mažų įmonių finansinių ataskaitų rinkinį. Teikti JAR vidutinėms įmonėms numatytą finansinių ataskaitų rinkinį būtų klaida.

Visos šių metų atskaitomybės naujovės – 72-ajame didžiajame „Pačiolio“ seminare.

Daugiau informacijos www.paciolis.lt

INVESTICINIAI SUKČIAI SIAUTĖJA TOLIAU:

pagrindiniai požymiai ir patarimai, kaip išvengti spąstų

Viešojoje erdvėje ir kiekvieno žmogaus aplinkoje žodis „investicija“ jau tapo kasdienybe: „investavau į grožį“, „investavau į gerus žieminius batus“ ir pan. Kad dažniausiai tai – ne investicija, o išlaidos, nesusimąstoma. Juolab kad nepagalvojama, jog kiekvieną tikrą investiciją lydi ir rizika, kurią būtina pasverti. Taip „investuodami“ kasdienybėje ir nesigilindami į įtartinus siūlymus, gyventojai susiduria su investiciniais sukčiais ir neretai patiria reikšmingą finansinę žalą.

Pinigų plovimo prevencijos kompetencijų centro duomenimis, 2024 m. II ketvirtį investicinio sukčiavimo atvejų mažėjo (378 atvejai, palyginti su 551 pirmąjį metų ketvirtį), tačiau iš gyventojų šiuo metodu išviliotų lėšų suma augo ir, palyginti su kitais sukčiavimo metodais, dėl investicinio sukčiavimo gyventojų patirti finansiniai nuostoliai buvo didžiausi. Per antrąjį šių metų ketvirtį investiciniai sukčiai iš gyventojų išviliojo 1,7 mln. Eur, o vidutinė išviliota suma sudarė daugiau nei 4 500 Eur.

„Investicinis sukčiavimas – metodas, kurio geriausias ir kone vienintelis priešnuodis yra kritinis žmogaus mąstymas. Pavojaus signalas turi įsijungti tą pačią akimirka, kai su asmeniu susisiekiama nepažįstamas žmogus ir pasiūlo investuoti su didelio pelno garantija ir minimalia rizika. Kiekvieną investiciją lydi rizika: kuo didesnė grąža – tuo didesnė rizika, ir investicijų sėkmė negali būti garantuota. Be to, finansų įstaigos neteikia atsiktinių pasiūlymų investuoti

gyventojams telefonu ir juolab konsultacijų šia tema, jei pats gyventojas dėl to nesikreipė. Jei žmogus jau susivokė, kad įklimpo į finansinio sukčiavimo schemą, svarbu nedelsiant apie tai informuoti policiją ir kredito įstaigą“, – komentuoja Lietuvos bankų asociacijos prezidentė dr. Eivilė Čipkutė.

Ji priduria, kad tiek Lietuvos bankų asociacija, tiek kiti finansų rinkos partneriai nuolat viešumoje teikia informaciją apie finansinio sukčiavimo metodus, mastą, taip pat rekomendacijas, kaip išvengti susidūrimo su finansiniais sukčiais. „Tikiuosi, kad edukacija ir mūsų visų pastangos ugdant gyventojų finansinį raštingumą duos laukiamų rezultatų, ir gyventojai taps atsparesni piktavalių pinklėms“, – sako E. Čipkutė.

Kaip veikia investiciniai sukčiai

Investicinio sukčiavimo schemas – sudėtingos, o ryšys su potencialia auka užmezgamas palaipsniui ir pasitelkiant įvairias manipuliacijas. Gyventojas gauna netikėtą pasiūlymą investuoti platformoje, kuri žada didžiulę grąžą ir neįtikėtina mažą riziką. Jei žmogų pavyksta sudominti, iš pradžių siūloma investuoti nedidelę, iki kelių šimtų eurų, sumą, kartais netgi pademonstruojama pirmosios investicijos grąža neva asmens sąskaitoje, kuri iš tikrųjų yra sukčių kontroliuojama sąskaita. Piktavaliai įgyja aukos pasitikėjimą, pereina prie draugiško bendravimo, apsimeta esą geranoriški „asmeninių finansų patarėjai“.

Žingsnis po žingsnio pradedama reikalauti vis didesnių sumų, tikinant, kad tik taip asmuo sulauks žadėto milžiniško uždarbio. Sukčiai įtikina bendravimą perkelti į pokalbių programėles, tuomet pradeda daryti vis didesnę psichologinę spaudimą aukai, reikalaujami investuoti vis daugiau, ir nesidrovėdami netgi siūlo skolintis iš artimųjų, pažįstamų žmonių ar greitųjų paskolų įmonių.

Neretai apgaulinėjami žmonės šiame etape jau susivokia įkliuvę į spąstus, tačiau net ir tada artimiesiems bei policijai nepraneša apie sukčiavimo atvejį, nes jaučia gėdą arba yra įtikinti, kad tokios informacijos atskleidimas atims iš jų būsimus „turtus“.

Jei žmogus primygtinai paprašo išmokėti investuotą sumą, finansiniai sukčiai paprastai dingsta. Bet visa schema nebūtinai tuo pasibailgia: sukčiai dar gali sugrįžti „gelbėti“ fiktyvių investicijų, prisistatydami, pavyzdžiui, policijos atstovais ir siūlydami išeitį su sąlyga – dar papildomai sumokėti „administracinius mokesčius“.

Pagrindiniai investicinio sukčiavimo požymiai

- **Žadamas pernelyg didelis pelnas** su minimalia rizika. Investuojant iš tikrųjų, didesnė grąža reiškia ir didesnę riziką.
- **Neaiški „investavimo bendrovė“**. Sukčiai prisistato įmonių, apie kurias bazinės informacijos, tokios kaip finansinės ataskaitos, neįmanoma rasti internete, atstovais.
- **Skubotas sprendimų priėmimas**. Sukčiai ragina veikti greitai, manipuliuodami pažadais, kad „tokių progų daugiau nebus“.
- **Pasiūlymas skamba geriau, nei tai įmanoma**. Telefonu žadami milžiniški turtai – beveik visada apgaulė.
- **Sukčiai įkalbinėja** nepasakoti aplinkiniams apie „investicijas“, tikindami, kad informacija „konfidenciali“. Tai – pagrindas įtarimams kilti.
- **Netikėtumas**. Jei niekada nesidomėjote investicijomis, atsitiktinis ir netikėtas pasiūlymas veikiausiai yra bandymas apgauti.

Pagrindinės rekomendacijos, kaip išvengti investicinių sukčių

- **Kritiškai vertinkite kiekvieną netikėtai gautą pasiūlymą investuoti**. Jei žadama didžiulė grąža – pasidomėkite apie rizikas. Jei rizikos ignoruojamos arba nuvertinamos, greičiausiai susidūrėte su sukčiais.
- **Tikrinkite pasiūlymą**: peržiūrėkite Lietuvos banko viešai skelbiamus licencijuotų ir reguliuojamų finansų valdymo įmonių sąrašus. Ieškokite atsiliepimų apie pasiūlymą ir domėkitės, ar nėra jau anksčiau nukentėjusių žmonių išpėjimų.
- **Neskubėkite ir apgalvokite**. Spaudimas pernelyg greitai priimti sprendimus ir patikėti savo asmenines lėšas nežinomiems subjektams – apgaulės požymis.
- **Išsiaiškinkite lėšų gražinimo sąlygas**: visuomet domėkitės, kokiomis sąlygomis ir kada galėsite atsiimti investuotas lėšas.
- **Saugokite asmeninę informaciją**. Netikėtai gavę pasiūlymą investuoti, niekada neatskleiskite savo asmeninės ar finansinės informacijos.
- **Naudokitės tik oficialiais bendravimo kanalais** ir nebendraukite privačiomis žinutėmis ar pokalbių programėlėse.

UAB „Fcomm“ inf.

Iš poliklinikos grįžusi žmona sako vyrui:

– Gydytojas man patarė mėnesį pabūti prie jūros, dvi savaites kaime ir kokią savaitėlę užsienyje. Kur tu mane pirmiausia veši?

– Pas kitą gydytoją.

GRUODIS 2024						
P	2	9	16	23	30	
A	3	10	17	24	31	
T	4	11	18	25		
K	5	12	19	26		
P	6	13	20	27		
Š	7	14	21	28		
S	1	8	15	22	29	
Sav.	48	49	50	51	52	1

2024 m. gruodžio mėn. mokesčių sumokėjimo, deklaravimo ir kitų prievolių kalendorius

Kalendorius parengtas pagal 2024 m. lapkričio 28 d. galiojusius norminius aktus.

Terminas	Prievolė	Pavadinimas
1	2	3
Gruodžio 16 d.	sumokėti	GPM nuo gruodžio 1–15 d. išmokėtų sumų, priskiriamų gyventojų A klasės pajamoms
		Pelno mokestį nuo lapkričio mėn. išmokėtų dividendų
		VSD įmokas (už darbuotojus) už lapkričio mėn.
		Pelno mokestį nuo per lapkričio mėn. užsienio vienetams išmokėtų pajamų, apmokestinamų pelno mokesčiu prie pajamų šaltinio
		Akcizus už lapkričio mėn.
	pateikti	Privalomuosius atskaitymus nuo žaliavinės medienos ir stačiojo miško pardavimo pajamų už lapkričio mėn.
		Avansinį pelno mokestį už 2024 metus
		Pelno mokesčio nuo lapkričio mėn. išmokėtų dividendų deklaracijos FR0640 formą
		Akcizų deklaraciją už lapkričio mėn.
		SAM pranešimą už apdraustusius už lapkričio mėn.
Gruodžio 20 d.	pateikti	Mėnesinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM313 formą
		Užsienio apmokestinamiesiems vienetams išmokėtų pajamų (sumų) ir nuo jų apskaičiuoto pelno mokesčio deklaracijos FR0313 formą
		Privalomųjų atskaitymų nuo žaliavinės medienos ir stačiojo miško pardavimo pajamų už lapkričio mėn. deklaracijos FR0463 formą
Gruodžio 27 d.	sumokėti	PVM už lapkričio mėn.
Gruodžio 31 d.	sumokėti	GPM nuo gruodžio 16–31 d. išmokėtų sumų, priskiriamų gyventojų A klasės pajamoms
		PSD įmokas savarankiškai dirbantiems asmenims už gruodžio mėn.

Palmiros horoskopas buhalteriams

GRUODŽIO 3-oji, ANTRADIENIS

Taupykite jėgas, neskubėkite – didesnė klaidų tikimybė rašant, skaičiuojant, tvarkant dokumentus, dirbant su pinigais. Šiandien verta konsultuotis profesiniais klausimais. Netinkamas laikas kreiptis į vadovybę.

GRUODŽIO 4-oji, TREČIADIENIS

Kad ir kuo užsiimsite, būtina atida – galite kažką supainioti, neteisingai suprasti. Būkite diplomatiški, jeigu teks bendrauti su vadovybe.

GRUODŽIO 5-oji, KETVIRTADIENIS

Nepalankus metas: nesiimkite darbų, reikalaujančių susikaupimo, atidumo – nemenka profesinių klaidų tikimybė. Šiandien nederėtų kovoti už savo interesus.

GRUODŽIO 6-oji, PENKTADIENIS

Nors šiandien energijos pakaks, reikėtų labiau susikaupti – vadovybė bus linkusi kelti griežtus reikalavimus, tad jūsų darbų kokybė turi būti nepriekaištinga. Į naujus darbo pasiūlymus galite nekreipti dėmesio.

GRUODŽIO 7-oji, ŠEŠTADIENIS

Aktyvi diena – daug įspūdžių ir netikėtumų. Ne pats geriausias metas kelionėms, susitikimams, galimi paiki ginčai dėl įžeistos savimeilės.

GRUODŽIO 8-oji, SEKMADIENIS

Nuo 12 val. 58 min. – kritinis metas: didesnė traumų, apgaulių, nesusipratimų tikimybė. Antroji dienos pusė nepalanki šventėms, pramogoms. Daugiau dėmesio skirkite šeimai.

GRUODŽIO 9-oji, PIRMADIENIS

Iki 13 val. 6 min. – kritinis, emociškai sunkus laikas, kai dažniau klystama, pykstamasi. Nepatartina imtis atsakingų užduočių. Palanku kreiptis į vadovybę su prašymais.

Galvosūkis SUDOKU

SUDOKU lentelė susideda iš devynių stulpelių ir devynių eilučių, suskirstytą į 9 langelius. Visa lentelė dar suskirstyta į 9 langelių (3 × 3) kvadratus.

Pagal susitarimą galvosūkiuose naudojami skaitmenys, tačiau matematiniai ryšiai čia nėra svarbūs, taigi galimi galvosūkių variantai naudojant kitus simbolius, pavyzdžiui, abėcėlės raides ar spalvas.

Žaidimo esmė – įrašyti skaitmenis nuo 1 iki 9 į stulpelius, eilutes ir 9 langelių (3 × 3) kvadratus taip, kad skaitmenys nesikartotų.

8	9	2	7	4	6	5	1	3
1	7	3	9	5	2	8	6	4
5	4	6	1	3	8	2	7	9
2	1	4	6	8	3	7	9	5
6	5	8	4	9	7	3	2	1
9	3	7	5	2	1	6	4	8
4	8	9	2	7	5	1	3	6
3	2	1	8	6	9	4	5	7
7	6	5	3	1	4	9	8	2

Patarimus ir sprendimus rasite interneto svetainėje www.sudoku.lt. Šio galvosūkių atsakymą spausdinsime kitame savaitraščio numeryje.

Galvosūkių SUDOKU, išspausdinto savaitraštyje „Buhalterija“ Nr. 44 (988) lapkričio 26 d., atsakymas.

4			5			8		3
		2	9	3	8	7		
	8						9	6
5	2						3	
	3						8	
	1						6	7
9	7						1	
		8	1	9	7	3		
3	1			6				2

Buhalterinės apskaitos programa

CENTAS

PAGRINDINIAI PROGRAMOS PRIVALUMAI:

- PATOGI DARBE
- LENGVAI ĮSISAVINAMA
- VILIOJANTI KAINA

Tel./faks. (8-5) 233 39 37
 Mob. (8-699) 4 95 62
www.edlonta.lt

Užs. 1953bam

Savaitraščio steigėja ir leidėja bendrovė „Pačiolis“

SAVAITRAŠČIO REDAKCIJA

Vyriausiasis redaktorius
 doc. dr. auditorius
Gediminas KALČINSKAS

Vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas
 auditorius **Gintautas DEVEIKIS**
 (finansinė apskaita)

Vaidotas Dauskurdas
 (teisė)

Oksana Galin
 (mokesčiai)

Marina Guptor
 (mokesčiai, i.MAS)

auditorius **Valdas Jagminas**
 (buhalterinė menedžmento apskaita)

Vaidotas Narušis
 (informacinės technologijos)

Administratorius
Andrej Šadrakov

Maketuotojos:
Ramutė Kalčinskiėnė
Virginija Keblienė

Kalbos redaktorė
Laura Šuikienė
Danguolė Vanagaitė

A.s. LT157044060000914441 AB SEB banke
 Leidyklos „Pačiolis“ 2 369 leidinys
 Pasirašyta spaudai 2024 11 28
 Leidinys tik prenumeruojamas
 Ofsetinė spauda.
 Rinko ir maketavo leidykla „Pačiolis“
 Spausdino BĮ UAB „Baltijos kopija“
 Kareivių 13B, Vilnius
 Tiražas 1400

Rankraščiai nerenzuojami ir negražinami.
 Išspausdinti straipsniai gali nesutapti su redakcijos nuomone.
 Visi paryškinimai bei kitokie teksto išskyrimai (taip pat norminiuose aktuose) gali būti atlikti redakcijos.
 Už reklamos ir užsakomųjų straipsnių turinį redakcija neatsako.
 Perspausdinant „Buhalterijos“ straipsnius, būtina nuoroda.

Redakcijos adresas:
 Kalvarijų g. 129, LT-08221 Vilnius
 tel. (0 5) 2101 266
 el. paštas buhalterija@paciolis.lt

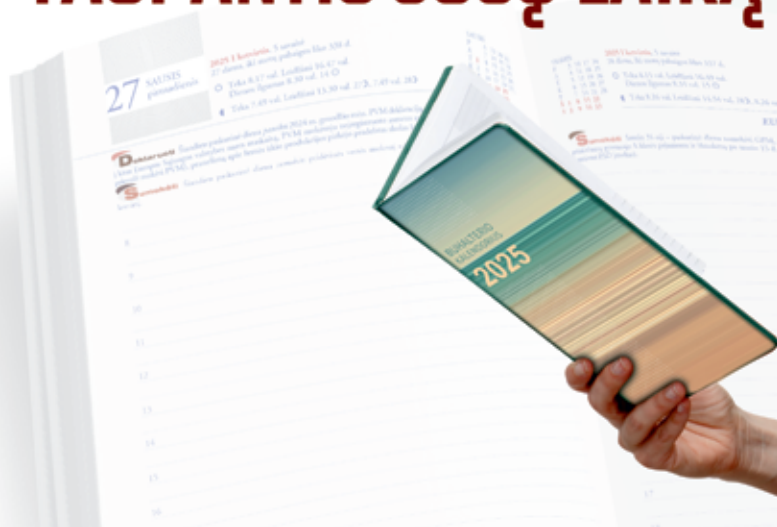
Dėl leidinių prenumeratos, platinimo ir reklamos
 kreiptis tel. (0 5) 2700 636 arba
 el. paštu reklama@paciolis.lt

Geriausia DOVANA kiekvienam buhalteriiui!

Specialus, informatyvus,
turintis daug praktinės
informacijos, gausus
vertingų priminimų,

TAUPANTIS JŪSŲ LAIKĄ

2025 m. BUHALTERIO KALENDORIUS!

**Kalendorius
Jums bus naudingas,
nes jame rasite:**

- Priminimus, kada kokius **mokesčius deklaruoti** ir **sumokėti**.
- Kada kokius **pranešimus pateikti** kontroliuojančioms institucijoms.
- Kiekvienam buhalteriiui svarbų **darbo laiko kalendorių**.
- 2025 m. švenčių ir atmintinas dienas – tiek Lietuvoje, tiek kitose valstybėse.
- **Daug kitos informacijos**, naudingos darbe ir asmeniškai.
- Daug vietos skirta detaliam susiplanuoti dienos darbus ir susitikimus.

Kaina – 35 €
(su PVM).

Už pristatymą sumokėsime mes!

Norėdami įsigyti kalendorių,
sumokėkite jo kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (j.m. kodas 300807502), a. s. LT347044060005977111 SEB banke. Mokėjimo nurodyme įrašykite **PREKĖS KODĄ** (kodas – BK25), **PRISTATYMO ADRESĄ** ir **TELEFONO NUMERĮ**.

Daugiau informacijos: tel. (0 5) 270 0636, el.p. knygos@paciolis.lt arba

Užs. 2525bam

www.Paciolis.lt

**Investuokite
į savo žinias!**

Kiekvienai BUHALTERIJAI – savaitraštis

Buhalterija

**Kviečiame Jus palankiomis sąlygomis
prenumeruoti savaitraštį**

2025 metams!
Iki gruodžio 25 d. taikoma **10%** nuolaida!

SAVAITRAŠČIO PRENUMERATOS 2025 metams KAINOS:

Popierinė versija: sumokant **iki gruodžio 25 d. – tik 222 € 247€** (su PVM).

Vienas numeris Jums kainuos **tik 4,5 €!** Prekės kodas – BAMA25.

Elektroninė versija: sumokant **iki gruodžio 25 d. – tik 174 € 193€** (su PVM).

Vienas numeris Jums kainuos **tik 3,6 €!** Prekės kodas – EBAMA25.

**Norintiems daugiau –
prenumeratos versija**

Buhalterija + PLUS

Papildomai sumokėję tik 45 eurus (**mažiau kaip 1 € už savaitę!**), papildomai dar gausite:

- +** Ištisus metus, **kiekvieną savaitę** – vertingą **elektroninę priemonę MOKESČIŲ, APSKAITOS IR TEISĖS REGLAMENTŲ NAUJIENLAIŠKIS**, kurioje pateikiami naujausi buhalteriams svarbių norminių aktų pakeitimai kartu su nauja bei ankstesnėmis teisės akto redakcijomis (kaina perkant atskirai – 49 €).
- +** Išsamų **metinį leidinį NAUDINGA INFORMACIJA BUHALTERIAMS** (kaina perkant atskirai – 30 €).

Popierinė versija PLUS: sumokant **iki gruodžio 25 d. – tik 267 € 292€** (su PVM). Prekės kodas – BAMAPlius25.

Elektroninė versija PLUS: sumokant **iki gruodžio 25 d. – tik 219 € 238€** (su PVM). Prekės kodas – EBAMAPlius25.

Nepriklausomai nuo pasirinkto prenumeratos varianto GAUSITE naudingus priedus:

- +** kasdieniam buhalterio darbui **naudingas atmintines ir suvestines;**
- +** **spiralinį ir kišeninį 2025 m. kalendorius.**

Norėdami užsisakyti savaitraštį, sumokėkite jo prenumeratos kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (į. k. 300807502) a. s. LT347044060005977111 AB SEB banke. Mokėjimo nurodyme įrašykite **prekės kodą, pristatymo adresą ir el. pašto adresą.**

Daugiau informacijos – tel. **(0 5) 2700 636**, prenumeratoriams@paciolis.lt arba

Užs. 2525bam

www.paciolis.lt